...ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

...урят-Монголой ҮНЭН

№ 265 (1865)
НОЯБРИИН 7
ПОНЕДЕЛЬНИК
1955 он

...С-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

Сэн 20 мүнгэн.

Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин 38 жэлэй ой мандаха болтогой!

...оммунизмын илалта тээшэ урагшаа дабшая!

...өөдэр бүхы советскэ арад, бү...үү хүн түрэлтэн, хүсэн түгэс ...измын лагериин олон миллион ...адтай хамта Агууехэ Ок...ска социалистическэ революциин ...гушан наймадахи жэлэй ойе ...эрлэжэ байна.

...эдэ мүнхэ Ленинэй байгуул... Коммунистическэ партиин хүтэл...р туйлагдаһан Агууехэ Ок...ска социалистическэ револю...илалта хадаа хүн түрэлтэнэй ...хүгжэлтэдэ үндэһэн ехэ хуби...хэһэн юм. Бүхэдэлхэйн-түүхэ...э событиһаа хойшо капитализ...бүрин түгэс ээзэрхэлгэдэ эсэс ...дажа, пролетарска рево...нуудай, социализмын илал...удай саг үе эхилээ бэ... Манай ороной арадууд дэлхэй ...эгээн түрүүлэн капитализмын ...е бута сохин хаяад, социали...скэ общество байгуулаад, һа...һайхан коммунистическэ обще... байгуулжа байна.

...хар гашуудалта байдалһаа, ...ноёдой шэрүүн шанга дарлал...хэн маниие абараа, хэн маниие ...өө бэлэй, энхэ жаргалта энэ ...н байдалые хэн манда заяагаа ...гэжэ ажалша бүхэн энэ ехэ ...эртөө һанал бодолойнгоо дээ...болгон асуугаад, агууехэ Лени... байгуулһан коммунистнуудай ...гэжэ хэлэхэл.

...арта Коммунистическэ парти...й хүдэлмэришэн ангиин, таряа...й эбдэршэгүй бата бэхи холбоо ...саа байгуулаа, олон нацануу... ажалшадые арадуудай бата нэ...тэй бүлэ болгон нэгэдүүлээ. ... капиталистическэ оронуудһаа ...мическа талаараа ехээр гээгдэ... Россие түүхэтэ богонихон бол...о индустриально-колхозно тү...циалистическэ гүрэн болгожо ...унистическэ партимнай шадаа. ...ртиингаа заабариие бэелүүлэн, ...ондо манай ороной ажалшад ...ыгаа болон культураяа хүг...гэдэ шэнэ амжалтануудые туй...

Промышленна үйлэдбэрилгын ...хэмжээнэй талаар табадахи ...жэлэйнгээ түсэб манай баа...хүдэлмэришэн анги дүрбэн жэл ...ра соо дүүр... жэ, бүхы ороноо ...улаа. Алдарта колхозно таряа... совхоз болон МТС-үүдэй хүдэл...лэгшэд ороо̂һо таряа, һү, мяха, ...гүрэндөө жэл ерэхэ тудам бү...лбэг ехээр үгэдэг боложо байна. ...оветскэ арад түрэл коммунисти...э партяа тойрон хэзээ хэзээ...һээ бүри нягтаар жагсаад, ...С-эй Центральна Комитедэй ян...ска болон июльскэ Пленумүүдэй ...тэ тогтоолнуудые амжалтатай... бэелүүлхын түлөө эршэ хүсэ ...эйгээр тэмсэжэ байна. Коммунистическэ партиингаа XX съездые ажалай шэнэ бэлэгүүдээр угтахын түлөө дэлгэрһэн бүгэдэарадай социалистическэ мүрысөөнэй долгилон байһан оршон байдалда манай ороной ажалшад Агууехэ Октябриингаа ойе һайндэрлэжэ байна.

Үргэн ехэ Эхэ оронойнгоо бүхы арадуудтай хамта социалистическэ Бурят-Монголой ажалшад советскэ засагай жэлнүүдтэ ажахыгаа, соёл культураяа хүгжөөлгэдэ гайхамшагта амжалтануудые туйлаа.

Туйлаһан ехэ амжалтанууднай маниие баясуулна. Теэд хэһэн, бүтээһэн юумээрээ һанаагаа амарангүй, ажахыгаа болон культураяа хүгжөөлгэдэ дам саашадаа шэнэ шэнэ амжалтануудые туйлахын түлөө советскэ хүнүүд эрмэлзэнэ.

Үнгэрэгшэ зуун жэлдэ Европоор сасаржа байһан коммунизмын туяан Октябрьска революциин һүүлээр һүр жабхалантайгаар бадарба. Мүнөө Атлантикаһаа Номгон далай хүрэтэр нэмжыһэн үргэлжэ ехэ дайдада ажаһуудаг 900 гаран миллион хүнүүд коммунизмын туг доро нэгэдэжэ, социализмын ба демократиин бата бэхи хэрэм бии болгоо. Агууехэ Хитадай болон арадай демократиин бусад оронуудай ажалшад шэнэ байдал байгуулха хэрэгтээ энэ жэлдэ шэнэ илалтануудые туйлаа.

Социализмын, демократиин ба эб найрамдалай дабатдашагүй түшэг тулгуури болоһон манай Советскэ социалистическэ гүрэн эб найрамдалые сахин хамгаалха, уласхоорондын түгшүүрилые һуларуулха хэрэгтэ 1955 ондо ехэхэн амжалтануудые туйлаба. Австритай Гүрэнэй Договор баталагдаа. Советскэ ба югославска арадуудай хоорондын ахадүүгэй хани барисаан бэхижээ. Советскэ Союзай, Индиин, Бирмын, Финляндиин арадуудай хоорондохи хани харилсаан улам һайжараа. Дүрбэн гүрэнүүдэй Толгойлогшонорой Женевскэ зүблөөн уласхоорондын түгшүүрилые һуларуулгада аша туһатайгаар үнгэрөө.

Тиихэтэй хамта, зарим гүрэнүүдэй жэгэндээрһэн ээзэрхэг түримхэйшүүл түүхын илалта түгэс дабхисые һаатуулха гэжэ шэнэ дайе тухирна, панхаруутажа доройтоһон «хүсэ хэрэглэлгын» политикые һэргээхэ гэжэ оролдоно. Эб найрамдалай түлөө тэмсэгшэдэй хүсэн — мүнөө саг үеын диилдэшэгүй ехэ хүсэн болоо. Коммунизм тээшэ советскэ общестын дабшажа ябаһан түгэлдэр хүсэтэ алхасые аалидхаха хүсэн дэлхэй дээрэ үгы юм.

Маркс—Энгельс—Ленин—Сталинай туг доро, Коммунистическэ партиин хүтэлбэреэр урагшаа — коммунизмын илалта тээшэ дабшая!

...ССР-эй Оборонын Министрын ПРИКАЗ

...оной ноябриин 7 № 177 г. Москва.

Нүхэд солдадууд ба матросууд, сержантнууд ба старшинанууд!
Нүхэд офицернүүд, генералнууд ба адмиралнууд!

Мүнөөдэр советскэ арад ба тэрэнэй алдарта Зэбсэгтэ Хүсэнүүд ...уехэ Октябрьска социалистическэ революциин 38 жэлэй ойе һайндэр...э байна.

Коммунистическэ партяар хүтэлбэрилэгдэһэн манай Эхэ ороной ...лшад бүгэдэарадай һайндэр — Агууехэ Октябриие ороной экономи...а, политическэ ба культурна ажабайдалай бүхы һалбаринуудта шэнэ ...алтануудаар угтаба. Промышленна продукциин хэмжээнэй талаар ...дахи табанжэлэй даалгабариие манай ороной хүдэлмэришэн анги, ...ненернүүд ба техникүүд болзорһоонь урид дүүргээ. Наука ба үйлэдбэ...и холбоо бэхижүүлэгдэжэ, промышленностьда шэнэ техникэ саг үр...э нэбтэрүүлэгдэжэ байна. Колхозно таряашад хүдөө ажахые саашаа... хүгжөөхэ тухай парти, правительствын шиидхэбэриие хэрэг дээрэнь ...алтатайгаар бэелүүлнэ. Советскэ хүнүүдэй ажабайдал улам һайжар...

Советскэ правительствын, Коммунистическэ партиин ленинскэ гадаа...а политикые хэлбэришэгүйгөөр бэелүүлһэнэй ашаар манай гүрэнэй ...схоорондын байдал һүүлэй үедэ улам бэхижэһэн, уласхоорондын түг...үрил зарим тэды һуларһан байна.

Гүрэнүүдэй хоорондоо этигэлсэлгэдэ, эб найрамдалай хэрэгые бэхи...лгэдэ һаад хэхые һэдэжэ байдаг хархис хүсэнүүдэй капиталистическэ ...нуудта бии байһые советскэ хүнүүд эб найрамдалай хэрэгые хамгаал...зуураа мартанагүй.

Манай Эхэ ороной аюулгүй байдалай аша туһада советскэ Зэбсэгтэ ...энүүд саашадаа һэрэмжэ ехэтэй байха, дайшалхы ба политическэ бэ...хэлдээ шэнэ амжалтануудые туйлаха, сэрэгшэдэй дайшалхы бэлэн ...лгые эсэшэ сусашагүйгөөр дээшэлүүлхэ ёһотой.

Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин гушан наймадахи ...эй ойтой дашарамдуулан Советскэ Армиин ба Далайн-Сэрэгэй Фло...личнэ составые амаршалаад, һайндэрые тэмдэглэн **захирнаб:**

Мүнөөдэр, ноябриин 7-до, манай Эхэ ороной столица — Москвада, ...зыа республиканууудай столицануудта ба герой городууд: Ленинград..., Сталинградта, Севастопольдо, Одессэдэ артиллерийскэ хорин буудал...р салют хэхэ.

Манай советскэ Эхэ орон — Советскэ Социалистическэ Республика...удай Союз мандаха болтогой!

Агууехэ советскэ арад ба тэрэнэй Зэбсэгтэ Хүсэнүүд мандаха бол...гой!

Советскэ Правительство мандаха болтогой!
Советскэ Союзай Коммунистическэ партида алдар соло!

СССР-эй Оборонын Министр Советскэ Со... ...КОВ

Хоца НАМСАРАЕВ

ОКТЯБРЬ

Улаан ехэ Октябрь,
Унтаршагүй гэрэлтэ одонш,
Олдошогүй уран дарханш,
Сэгнэшэгүй сэсэн мэргэнш.
Иимэл хадаа
Илалта хододоо туйлааш,
иимэл хадаа
Эрхэ сүлөө олгоош,
иимэл хадаа
Эрдэмэй үүдэ нээгээш.

* * *

Агууехэ аша габьяашни
Алтан дэлхэйдэ алдаршаал.
Абарга баатар хүсэншни
Арад түмэндэ харагдаал.
Иимэл хадаа
Хоротон дайсани һүрдүүлнэш,
иимэл хадаа
Хуби заяагаа мандуулнаш,
иимэл хадаа
Хурса бэлиг ургуулнаш.

* * *

Түүхэтэ ехэ түрэшни
Түмэн арадаа жаргуулнал,
Түрүү сэсэн ухааншни
Түби дээрэ суурханал.
Иимэл хадаа
Хүн зондоо угтуулнаш,
иимэл хадаа
Хүсэ шадал бадаруулнаш,
иимэл хадаа
Культурын нара яларуулнаш.

* * *

Уужам һайханороншни
Удха шанараа гайхуулнал,
Олон яһатан арадшни
Ураг түрэлөөр холбогдоно...
Иимэл хадаа
Энхэ ёһо тогтоонош,
иимэл хадаа
Эбтэ зүрхэ нэгэдүүлнэш,
иимэл хадаа
Эгүүридын жаргал асарнаш.

* * *

Агалга томонууд заводшни
Атомай хүсэ хүдэлгөөл,
Уран дархан хүбүүдшни
Оньһото машина бүтээгээл.
Иимэл хадаа
Хүндэ индустри байгуулааш,
иимэл хадаа
Хүнэй хүсэ хүндэлөөш,
иимэл хадаа
Хүдөө ажал хүгжөөгөөш.

* * *

Бурят-Монгол ороншни
Булта шамай угтанал,
Болбосорол жаргал үгэһэндэш
Бодото ашыеш харюулнал.
Иимэл хадаа
Дэлхэй дээрэ удхатайш,
иимэл хадаа
Дээдэ зэргын үршөөлтэйш,
иимэл хадаа
Дэлгэр одон һүлдэтэйш.

* * *

Колхоз город хоёршни
Хуби заяагаа холбогдоол,
Губи тала дайдашни
Гоё һайханаар сэсэглээл.
Иимэл хадаа
Зоболон ядарал арилгааш,
иимэл хадаа
Золтой байдал зохёогоош,
иимэл хадаа
Зоной зориг хуяглааш.

* * *

Агууехэ Октябрь шамдаа
Амар мэндые хүргэнэм,
Дахин уулзатараа баяртай!

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

Нүхэр Д. Т. Шепиловые Ленинэй орденоор шагнаха тухай

КПСС-эй ЦК-гэй секретарь Д. Т. Шепиловэй таби наһа гүйсэһэнтэй дашарамдуулан, Коммунистическэ партиин ба Советскэ гүрэнэй үмэнэ тэрэнэй габьяатай байһые тэмдэглэжэ, нүхэр **Шепилов Дмитрий Трофимовичые Ленинэй** орденоор шагнаха.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ
К. ВОРОШИЛОВ.
СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь
Н. ПЕГОВ.

Москва, Кремль.
1955 оной ноябриин 4.

Агууехэ Октябриин 38 жэлэй ойдо зорюулагдаһан баярай заседани Улан-Удэдэ болобо

Ноябриин 6, үдэшын 7 час... Бурят-Монголой Ленинэй ордента оперо ба баледэй театрта Улан-Удэ databasegorodoй промышленна предприятинуудай түрүүшүүл, эмхи зургаануудай болон организацинуудай хүдэлмэрилэгшэд, наука болон искусствын түлөөлэгшэд олоор сугларанхай.

Эндэ Агууехэ Октябриин 38-дахи ойдо зорюулагдажа, городой, партийна, советскэ болон олониитын организацинуудай баярай заседани болобо. Заседани дээрэ «Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин 38-дахи жэлэй ой» тухай БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ нүхэр Д. С. Болсохоев элидхэл хэбэ.

Баярай заседаниин һүүлээр Ленинэй ордента оперо ба баледэй театрын, гүрэнэй филармониин артистнар һонирхолтой концерт табиба.

Агууехэ һайндэртэ ажалай бэлэгүүд

БИЧУРА

Аймагай түрүүшүүл энэ алдарта һайндэрые ажалай амжалтаар угтаба.

Ждановай нэрэмжэтэ колхоз энэ жэлдэ таряанай баян ургаса хуряажа, гүрэнтээ хаһа саг соонь тоосоо. Нүхэр Этигиловэй хүтэлбэрилдэг комплексно бригада 1950 гектар талмайһаа га бүриин 9—10 центнер, зарим участогуудһаа 15—18 центнер таряа хуряаһан байна.

Мүн энэ бригадын түрүү һаалишад Норжима Санжалова, Цыбжит Тугулдурова, Цырен Цанжапова болон бусад үнеэн бүриһөө 1280—1345 литр хүрэтэр һү һаагаа. Мүнөө энэ бригадынхид үбэлжэлгэдэ бэлэн.

Тэрэшэлэн Окино-Ключевскойн сельсоведэй Молотовой нэрэмжэтэ колхоз таряанай баян ургаса хуряаһанай ашаар гүрэнтэйгөө сүм тоосоод 13000 центнер эрхим үрэһэ хаагаа. Энэ артель гэшүүдэйнгээ ажалта үдэртэ 1,5—1,5 килограмм таряа авансаар хубаагаа.

Мүнөө МТС-эй механизаторнууд машинно-тракторна паркаяа эршэмтэйгээр заһабарилжа эхилэнхэй.

СЭЛЭНГЭ

Аймагай ажалшад Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин 38-дахи жэлэй ойе ажалай шэнэ амжалтаар угтажа байна.

Энэ жэлдэ аймагай колхозникууд ба механизаторнууд хүдөө ажахые улам хүгжөөхэ тухай парти, правительствын тогтоолнуудые бэелүүлэн, нёдондо жэлэйхидэ орходоо 53 мянган центнер таряа үлүү ехээр хуряаба. Илангаяа Сэлэнгын МТС-эй харьяата колхозууд үндэр баян ургаса ургуулаа. Жэшээлхэдэ, Сталинай нэрэмжэтэ колхоз 3498 гектар талмай дээрэһээ дунда зэргээр га бүриин 10,2 центнер таряа хуряаһан байна.

Мүн Сэлэнгын МТС-эй нүхэр О. Д. Ойдоповой хүтэлбэрилдэг тракторна бригада жэлэйнгээ даалгабариие 110 процент дүүргэээ. Селендумын МТС-эй суута комбайнер М. И. Ковалевский «Сталинец-6» комбайнаар 920 гектар таряа хуряажа, абаһан уялгаяа үлүүлэн дүүргэээ.

XVIII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой һаалишад үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 1546 литр һү һаагаа. Сталинай, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозуудай һүнэй-товарна фермэнүүдэй һаалишад үнеэн бүриһөө 3000 литр һү һааһан байна. Суута һаалишан Долгоржап Цырендоржиева даажа абаһан үнеэн бүриһөөн 5080 литр һү һаагаа.

ГУСИНООЗЁРСК

Шахтёрнуудай город һайндэрэйхеэр шэмэглэгдэнхэй. Үргэн сэхэ үйлсэнүүдэй хоёр талаар жэрыһэн олон дабхар гэрнүүд дээгүүр улаан тугууд намилзана, Октябрьска революциин 38 жэлэй ойдо зорюулагдаһан партиин ЦК-гэй уряанууд, мүн гоё һайханаар зурагдаһан зурагууд хаа хаанатүй үлгөөтэй байна.

Галуута нуурай шахтёрнууд партиин XX съездын, Октябрьска һайндэрэй хүндэлэлдэ дэлгэрһэн мүрысөөндэ оролсоод, ажалай эрхим амжалта туйлаа. Рудоуправлени октябрь һарынгаа даалгабари үлүүлэн дүүргэээд, 1500 тонно нүүрһэ түсэбһөө гадуур гүрэндөө үгөө.

Мүрысөөндэ БМАССР-эй Верховно Соведэй депутат нүхэр Балалаечниковай бригада (5-дахи шахта) түрүүлэн ябана. Бригада октябрь һарынгаа даалгабари 170 процент дүүргэээ. Мүн нүхэр Яковлевай хүтэлбэрилдэг новалоотбойщигуудай бригада, электровозой машинист Галина Воробьева, проходчик Михаил Делякин ба бусад һайндэрые ажалай эрхим бэлэгүүдээр угтаа.

БАБУШКИН

Городой ажалшад Советскэ Союзай бүхы ажалшадтай хамта Октябрьска социалистическэ революциин 38-дахи жэлэй ойе ажалай эрхим бэлэгүүдээр угтаба.

Городой олохон предприятинууд абаһан уялгануудаа нэрэтэй солотойгоор бэелүүлжэ шадаһан байна. Мысовая станциин депогой ба техническэ шалгалтын пунктын коллективүүд горьтойхон амжалта туйлаа. Һүүлэй хоёр һарын туршада депогой машинистнууд 300 шахуу тонно нүүрһэ, 10 мянган түхэриг мүнгэ алмаба. Паровозой машинистнуудай дунда нүхэр А. Сухов шалгараа. Тэрэ һаяхан 3600 тонно ашаатай поезд жолоодон, Улан-Удэ станци асараа. Тэрэнь поездын ашаа шэрэлгын нормоһоо 800 тонноор үлүү юм.

Мүн городой эдеэ хоолой комбинадай, горкомхозой коллективүүд ажалай эрхим бэлэгүүдээр һайндэрые угтаба.

Арадуудай жаргалай найдамтай тулгуури,

☆ ☆

Коммунизмын галнууд

Социалистическэ байгуулалтын шэнэ техническэ үндэһэ һуури электричество болохо ёһотой. Промышленностиие мүнөө үеын эгээн дээдэ техническэ үндэһэ һуури дээрэ, электрификациин үндэһэ һуури дээрэ эмхидхэхэ ёһотойбди. Тиихэдэл город хүдөө хоёрые холбожо, хүдөө нютагые культурна талаһаань дээшэлүүлхэ, эгээн дүлии балай заха газарнуудта ажаһуугшадай гээгдэнги харанхы, тулюур туйгаи, үгытэй ядуу байдалые дабан гараха арга олохо байнабди» гэжэ манай агуусхэ багша Владимир Ильич Ленин хэлээ бэлэй.

Энэ сэсэн мэргэн үгэнүүдэй хэлэгдэһээр гушан табан жэл үнгэрөө. Энэ үе соо ямар ехэ хубилалтанууд манай орон дотор болоо гээшэб! Ленин багшын хэлэһэн эдэ үгэнүүд Агуусхэ Октябриин ашаар дарлалта мүлжэлгэһөө сүлөөлэгдэжэ, газар дайдынгаа эзэн болоһон олон түмэн ажалшадай ухаан бодолые эзэлжэ, нэгэдэмэл ажалай түүхэдэ үзэгдөөгүй ехэ эршэ хүсэ бадаргаа бэлэй.

Дэлһэтэ моринной гэшхээгүй, дэлбин һүхэ мэдээгүй байһан жэнхэни балай тужа тайгада томо томо заводууд, электростанцинууд сүлөөлэгдэһэн ажалай эршэ хүсөөр баригдажа, сүл ехэ губинууд уһалагдажа, сэсэрлиг һайхан үрэ-жэмэсэй, хлопок, рисэй ургадаг полинууд болгогдожо, Эхэ оронойнмнай үнгэ шарай хубилжа эхилээ бэлэй.

Владимир Ильич Ленинэй нэрэмжэтэ Волховгэсһээ эхилээд, үргэн ехэ орон соомнай хаа хаанагүй, уһаар баян урадхал түргэн гол мүрэнүүд дээрэ томо ехэ электростанцинууд гэрэлтэжэ эхилээ һэн. Хүйтэн хагсуу холын хойто Тундрадашье, ааяма халуун Туркестандашье — хаа хаанагүй хүсэ ехэтэ электростанцинууд дайнай урдахи табанжэлнүүдтэ олоор баригдаа һэн.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуусхэ дайнай дүүрэһэнһээ хойшо үнгэрһэн арбан жэлэй туршаа соо баатарлиг советскэ арад манай оронои экономикын ба өөрыгөө хамгаалха хүсэ шадалай үндэһэ һуури бологшо хүндэ индустриие хүгжөөлгэдэ туйлай ехэ амжалтануудые туйлаа. Волга, Днепр, Кама, Обь, Ангара болон бусад олон гол мүрэнүүд дээрэ асари ехэ гидроэлектростанцинууд баригдаашье, баригдажашье байна.

Дэлхэй дээрэхи эгээн томо гидроэлектростанцинуудай нэгэн болохо Куйбышевска электростанциин барилга дээрэ эдэ үдэрнүүдтэ олон мянган советскэ патриодуудай шэн габьяагта ажал улам эршэдэнэ. Ородой эгээн аха заха мүрэнэй асари ехэ хүсые хазаарлан, аба оронойнгоо аша туһада хэрэглэхэ гэһэн эршэтэ шанга ажал Волга мүрэнэй эрьеэр бурьялжа байна.

Буурал эсэгэ Байгалһаа бодхуултажа ошоһонһоо хойшо хэндэшье мэдэлээ үгөөгүй, толотомо торгон уһаараа һайзагайржа байдаг Ангара гоохон дүүхэймнай большевистскэ дэлисэтэй ажалша баатар советскэ хүнүүдтэ мэдэлээ үгэжэ, арад зондоо аша ехэтэйгээр алба хэдэг болохо сагынь үглөө мүнөөгүй болоно байна.

... Аяар холын Аргададашье, Сарьдагай боориин Мэлэ Бортэдошье ошоот харыт, социалистическэ Бурят дайдымнай түхэл шарай ямар ондоо болоо гээшэб! Үһэй тортогто даруулшаһан өөдэгүй тулюурхан һэсы гэрнүүдшье, задагай галай гэрэлдэ үнэһэлэһэн самбар дээрэ үзэг бэшэжэ һууһан хүбүүншье Бурят орондомнай харагдахаа үнинэй болинхой. Борсогор харахан булхантайхан горшоогоо тулга дээрэ һуулгажархёод, утаа баюулжа, удхан саг үлеэжэ һууһан хүгшэниишье харахагүйт. Айлшалжа ороһон гэртэтнай мүлигэр сагаахан гүзээ электроплиткэ дээрээ табижа, гэрэ улаахан сайгаа аягалхал. Электрын толормо гэрэлдэ Пушкинай, Горькиин, Маяковскиин мартагдашагүй мүрнүүдые уншажа һууһан хүүгэдые харахалта. Сэлмэг арюун шарайтай сэдьхэл дүүрэн пионерэй гал улаахан галстугаа электроутюгаар утюгдаад, яаруухан зүүхыень һайшаахалта.

Колхозой тээрмэдэшье, модо дархалдаг газарташье, орооһо сэбэрлэдэг тогтошье, үнеэдэй байрадашье ошоод харагты, электрын хүсэн хэрэглэгдэжэл байха.

Хүнэй ажал хүнгэн ба хүхюутэй, ажабайдалнай жаргалтай ба сэнгэлиг болоо. Эрдэм һургуули, соёл болбосорол дэлгэрнэ. Эдэ бүгэдэ электричествотэй хамта манай байдалда бии болоо. Манай ороной электростанцинууд энэ жэлдэ хаанта Россиин бүхы электростанцинуудай 1913 ондо үгэһэн электроэнергиһээ 87 дахин ехэ, тоогоор болоходо 166 миллиард киловатт-час электроэнерги гэхэ гү, али Англи, Франци хоёрой хоюуланайнь хамта дээрээ гаргадагһаа ехэ электроэнерги гарган хэрэглэжэ байна.

Эб найрамдалда дуратай манай социализмын орондо атомай хүсэн амгалан ажалда үргэнөөр хэрэглэгдэнэ. Атомай хүсөөр хүдэлмэрилдэг электростанци дэлхэй дээрэ эгээн түрүүлэн манай гүрэн дотор нёдондо баригдаа һэн. Бүри ехэ хүсэтэй атомна электростанцинууд олоор баригдажа, Эхэ оронойнмнай һүр хүсые бүри арьбадхахал байха.

Социалистическэ промышленность, хүдөө ажахыгаа болон соёл культураяа хүгжөөлгэдэ иимэ ехэ амжалтануудые бидэнэр Коммунистическэ партиингаа хүтэлбэреэр туйлаабди. Энэ болбол ажалшадай сэсэн мэргэн вождь В. И. Ленинэй захяагай гайхамшагта бэелэлтэ мүн.

С. БАДМАЕВ.

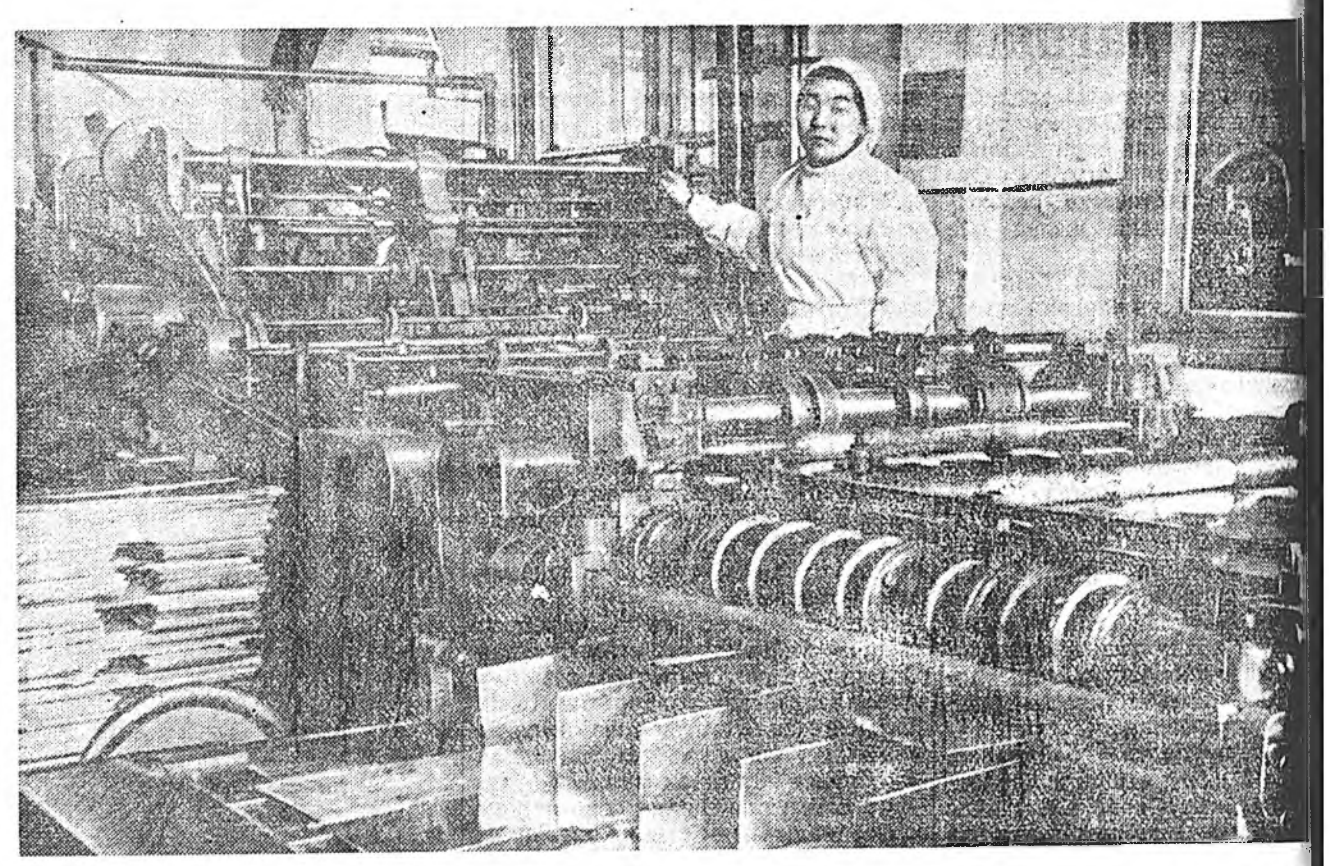
☆

Ч. ЦЫДЕНДАМБАЕВ

МАЛШАДАЙ ЖАРГАЛ

—Зол гээшэмнай,
Жаргал гээшэмнай,
Юун гээшэб юрдөө?
Хэлыш!—гэжэ
Хандаба нэгэтэ
Һайн нүхэрынь нүхэртөө.
(Залуухан нүхэрынь
Жаргал тухай
Үльгэр домогшье хөөрөөгүй.
Зон арадайгаа
Зол тухайда
Зүбөөр хэлээ, төөреэгүй).
—Майла, нугада
Манайхидай
Малаа адуулхые хараа гүш?
Түбиие бүрхөөһэн
Түмэн малые
Тойрожо саанань гараа гүш?
Алагшан, улаагшанай
Алтан дэлэнгые
Арай юунтэй жэшээлхэб?
Элбэг эдеэнэй
Эбэртэй «заводууд»
Энээгүүр субанад гэхээр ха.
Хун сагаан
Хурьга хонидоо,
Дурдалсаха ушартайб.
«Халуун дэгэлһээм
Хахасаагыт!»—гэжэ
Хабартаа хонин мааранэ.
Эжынэр абгайнар
Электро-хайшатай
Эртэлжэ тииҳэдэнь яарана.
Торгон нооһоной
Томохон бухалнуудые
Түрэл колхозни тушаана,—
Үльгэрэй нэгэндэньшье
Үзэгдөөгүй костюмаа,
Оёод фабрика бусаана,
—Залуу нүхэрни
Жаргал тухайда
Зугаалхаа хүсэһэн байгааб.
Хонгор нютагайнгаа
Хони малые
Ходо дурдахадаш гайхааб.
Хани нүхэрынь
Хаража урдаһаань,
Иимэ харюу хэлээ:
—Ши нүхэрни,
Шэхэсэ һонороор
Шагныш!—гэжэ эхилээ,—
Артель нютагтаа
Ажалаа хэжэ
Жаргалаа олоо бэлэйб.
Майла нугадаа
Малаа үдхэжэ
Мандаһан золоо бэхилээб
Урал, Сибириин
Уран заводто
Ород нүхэдтэйм уулзаарай.
«Зол тухайдаа
Жаргал тухайдаа
Хөөрыш!—гэжэ хандаарай....
Шэнгэн сагаан
Шэрэм буладаа,
Яажа хайлуулдагаа хөөрэхэл!
Советскэ хүнүүдэй
Сүлөө жаргалынь
Солото ажалтаяа холбоотой!

☆ ☆ ☆

Улан-Удын мяха-консервын комбинадай коллектив Агуусхэ Октябриин 38-дахи ойн хүндэлэлэй мүрысөөндэ оролсоод, арбан һарынгаа даалгабариие болзорһоонь урид—октябриин 26-да дүүргэбэ. Консервын баанха хэдэг цехын хүдэлмэришэн Елена Убеева мүрысэгшэдэй дунда түрүү һуури эзэлжэ, ... моёо үдэр бүри 140—160 процент дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Убеева ажаллажа байна.

А. Мантаевай фото.

☆

Алдар солын хэрэг

Социалистическэ Эхэ оронойнмнай Конституци соо советскэ гражданин бүхэн амарха, һураха, ажаллаха эрхэтэй гэжэ алтан үзэгүүдээр аржыса бэшээтэй. Хүн бүхэн энэ эрхэнүүдээ эдлэн, хаанашье һуража, дуратай мэргэжэлтэй болоод, Эхэ оронойнгоо аша туһада хүдэлмэрилнэ. Иимэ сүлөөтэ эрхэ, жаргалта ажабайдал—Октябрьска революциин аша үрэ мүн болоно.

Би бүд нэхэлгын техникум дүүргэһэнэйнгээ һүүлдэ, 1951 онһоо Улан-Удын сэмбын фабрикада сэмбэ нэхэгшээр хүдэлмэрилнэб. Түрүүшүүлэй хүдэлмэриин дүй дүршэлые халан абажа, ажалайнгаа бүтээсые дээшэлүүлхын түлөө оролдоноб. 2—3 жэлэй урда тээ нормоёо үлүүлэншье дүүргэхэдээ шанарай талаар бирадаггүй байгааб.

Мэргэжэлээ дээшэлүүлхын түлөө гаргаһан оролдолгомни миин хосороогүй. Мүнөө ажалай бүтээсэ, продукциин шанар хоёрые тэгшээр ябуулдаг болоно байнаб. Октябрь һара соо сэмбэ нэхэхэ нормоёо 131 процент дүүргэхэ зуураа, үйлэдбэрилһэн продукцинингаа 99,4 процентыень һайн шанартайгаар гаргааб. Энэ намарһаа эхилжэ, цехынгээ техническэ һуралсалые хүтэлбэрилэлсэн, залуу нэхэгшэдтэ хүдэлмэриингөө дүршэлые дамжуулан үгэнэб.

Түрүү дүй дүршэл, шэнэ технологи үйлэдбэридэ үргэнөөр хэрэглэхэ тухай КПСС-эй ЦК-гэй июльскэ Пленумэй шиидхэбэриие бэелүүлэн, цехымнай олонхи залуушуул техническэ һуралсалда эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Сэмбэ нэхэгшэд Мария Клементьева, Тамара Скраженко болон бусад нэхэлгын станогые һайнаар шудалжа, халаанайнгаа нормые 130 процент хүрэтэр дүүргэдэг болонхой. Бидэнэрһээ жэшээ абажа, нооһо ээрэлгын цехынхид өөһэдтөө иимэ һуралсал эмхидхээ. Тэрэнэй ашаар һүүлэй үедэ ээрэгдэһэн нооһоной шанар эрид һайжараа, мүн сэмбэ нэхэлгын үедэ утаһануудай таһарха ябадал нилээд үсоороо.

З. Габитова, сэмбэ нэхэгшэ

Партиин заабариие бэелүүлэлсэнэб

Агуусхэ Октябриин 38-дахи ... мүноодэр һайндэрлэжэ байхадаа иик... мэдүүлхэ зорилготойб: КПСС-эй ЦК-... июльскэ Пленум Советскэ гүрэнэй ур... һалбаралгын үндэһэ һуури бологшо-... циалистическэ промышленностиие ... шадань хүгжөөхэ, техническэ шэнэ ... жэлтэ туйлаха тон хүндэтэй, харюу... гатай зорилго табяа. Энэ зорилгые ... лүүлхын түлөө тэмсэлдэ би эдэбхи... гээр хабаадалсаха сэжэ шиидээб. Т... паровозой шэрэм детальнуудые шуд... га дээрэ ажалай түрүү дүй дүршэл, ... нэ технологи үргэнөөр хэрэглэхые ор... доноб. Конвейер дээрэ шудхагдадаг ... тальнуудай хэбые шэнэ аргаар хэдэг... лоһоор һарынгаа даалгабариие 284 ... цент хүрэтэр дүүргэдэг болооб. Це... мнай коллектив сентябрь, октя... һаранuудай даалгабариие 110 проц... дүүргэбэ.

А. Бондаренко, ПВЗ-гэй шэр... шудхагш...

— —

Модошодой бэлэг

Хандагатайн леспромхозой коллек... арбан һарынгаа түсэбые 12 процен... үлүүлэн дүүргэжэ, түсэбһөө гадуур 4... кубометр модо бэлэдхээд, зөөжэ ор... ба. Модые отолһон газарһаань д... складта шэрэхэдээ шэнэ арга метод ... рэглэһэнэй ашаар модошодой ажалай б... тээсэ ехээр дээшэлээ.

Октябриин урда тээхи социалисти... кэ мүрысөөндэ Хара-Хүтэлэй участ... түрүү һуури эзэлжэ, Бүхэсоюзна ... налда хүртэһэн байха юм.

В. Сальников, Хандаган... леспромхозой директ...

Иимэ амжалтаар угтаабди

Мүнөөдэр оронойнмнай ажалшад Агуусхэ Октябрьска социалистическэ революциин 38 жэлэй ойе һайндэрлэжэ байна. Энэ һайндэрээ советскэ хүнүүд ажалай шэнэ амжалтаар угтадаг заншалтай. КПСС-эй XX съездын хүндэлэлдэ үргэнөөр дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ манай комбинадайхид хабаадалсаһаар хэдэн һара болоо.

Минии даадаг бригада колбаса болгогдохо мяхые яһанһаань шулажа, сортлон илгаха хүдэлмэритэй юм. Бригадымнай гэшүүд Октябриин һайндэрые ажалай амжалтаар угтаха гэжэ шиидэһэн байгаа. Тиин ажалайнгаа бүтээсые дээшэлүүлхын тулада минута бүхэниие ашагтайгаар хэрэглэн, бүхы хүсэеэ гарган хүдэлмэрилөөбди. Сентябрь һараһаа эхилжэ халаан бүхэнэйнгөө нормые 150—160 процентһээ доошо бэшээр дүүргэнэбди.

Г. Дубавик, мяха-консервын комбинадай колбасна заводой бригадир.

Ажахымнай хүгжэлтын гол үндэһэн

Октябрьска социалистическэ революциин гал дүлэн соогуур бүмбэрсэг дэлхэйн зургаанай нэгэ хубида түрэһэн хүдэлмэришэн-таряашанай түрүүшын гүрэнэй ажалшад зол жаргалта байдалайнгаа 38-дахи ойе мүнөөдэр һайндэрлэжэ байна. Мүн бидэнэртэй хамта арадай демократиин оронуудай, агуусхэ Хитадай олон миллион ажалшад билтарма дүүрэн баяраар алдарта Октябриие угталсанал. Капиталай оронуудай хүдэлмэришэн анги хүсэл зоригоо нэгэдүүлэн, сээдүйн этигэл найдабаритайгаар бидэнэр тээшэ баярлан харана.

Хүн түрэлтэнэй түүхэдэ зол жаргалай—коммунизмын үүдэнэй нээгдэһэн энэ үдэр Ленин багшын байгуулһан Коммунистическэ партиин хүтэлбэри доро Россиин хүдэлмэришэн анги, үгытэй таряашад капиталистнууд-помещигүүдэй засагые унагаажа, гүрэн түрынгөө хэрэгые гартаа абаһан байна.

Дэлхэй дээрэ анха түрүүшын Советскэ засагые байгуулагша агуусхэ Ленин багшамнай энэ гүрэнэй саашадаа хүгжэн һалбарха үнэн зүб замыень иигэжэ зааһан байгаа:

«Машинна томо промышленность, тэрэниие газар таряаланда хэрэглэхэ ябадал социализмын экономическа гол шухала база, хүн түрэлтэниие капиталай дарлалтаһаа сүлөөлхын түлөө тэмсэлэй гансахан базань болоно...»

Энэ сэсэмэргэн заабариие бэелүүлэн, В. И. Ленинэй мүнхэ хэрэгые үргэлжэлүүлэгшэ И. В. Сталинай хүтэлбэри доро манай парти, тэрэнэй Центральна Комитет хамагай түрүүндэ ороноо индустриализацилгада арад зоноойнгоо хүсэ шадалые элсүүлжэ ороо һэн. Бэрхэтэйшэг байгаа тэрэ сагта, экономическа элдэб бэрхэшээлнүүд тохёолдодог һэн. Дэлхэйн нэгэдэхи, мүн гражданска дайнуудай жэлнүүдтэ һандаргагдаһан фабрика, заводуудые һэргээн бодхоохо гээшэ бэлэхэншье хэрэг бэшэ байгаа. Эдихэ хилээмээр, үмдэхэ хубсаһаар дуталдабашье, капиталистнуудай урда гараа һарбайгаагүйбди. Нарата халуун Колхидаһаа Номгон далай хүрэтэр, дошхон Хойто далайһаа Дунда Ази хүрэтэр баригдаһан түрүүшын индустриальна барилгануудта бүхы хүсэлэйнгөө, эршэ шадалайнгаа зорюулагдаһан байһаниие түрэл партиингаа түүхын хуудаһануудһаа уншанабди. Днепрогэс, Кузбасс, Турксиб, Сталинградай, Харьковай тракторна, «АМО», «ЗИС» заводууд сүлөөгөө олоһон золто арадай зохёохы ажалайнь дээжэ болон ургаал! Харагты, һанаһан хэрэгнай һалбаран мандаал, алдарта партиингаа үнэн зүб хүтэлбэри доро илаабди тэрэ тэмсэлдээ.

Октябрьска революци болоһоор эгсэ 38 жэл үнгэрбэ. Энэ үе соо Коммунистическэ партиингаа хүтэлбэри доро ябажа, хэһэн, байгуулһан юумэмнай хэды ехэб!? Зарим капиталистическэ оронуудһаа урдань хаһнигүй холо гээгдэнги ажахытай байһан Росси мүнөө индустриально-колхозно агуусхэ гүрэн болоол. Хүдэлмэришэ хүдэр гарайнгаа аша үрые харанабди,—баян дэлгэр колхозно полиие бүрхөөһэн тракторнууд, комбайнууд, агаарай үндэртэ хүрэһэн сахилгаан түргэн самолёдууд, нютаг бүхэндэ яларһан электрын гэрэл, олон мянган һургуули, техникум, институт, фабрика, заводууд, хаа хаанагүй бодхоогдожо байһан асари ехэ барилгануудпай бүхы дэлхэйдэ суурхана.

Советскэ хүнүүд хүндэ индустриие булюу ехээр хүгжөөһэнэйнгөө ашаар урдань үгы байһан автомобильна, тракторна, авиационно, химическэ, машина бүтээлгын ба бусад промышленность байгуулаа. Социалистическэ индустриин гигантнууд—Магнитогорско, Кузнецкэ металлургическа комбинадуудта хайлуулагдаһан буладаар асари ехэ электростанцинуудай турбинанууд бүтээгдэнэ. Хүндэ машина бүтээлгын Уральска, Краматорско заводуудай бүтээһэн орёо оньһото станогууд олон мянган завод, фабрикануудта тодхогдоно. 1955 ондо орон доторнай 33 миллион тонно шэрэм, 45 миллион тонно шахуу булад хайлуулагдаха ба 390 миллион тонно шулуу нүүрһэн, 70 миллион тонно нефть абтаха байна. Тэрэшэлэн электроэнерги үйлэдбэрилгөөр дэлхэй дээрэ хоёрдохи һуури эзэлээбди. 1954 оной июнь һарада дэлхэй дээрэ түрүүшын атомна электростанци манай орондо ашаглалгада оруулагдаа. Энэ хадаа советскэ наука ба техникын шэнэ дэбжэлтые гэршэлэн харуулна.

Мандан доблолон ороһон гитлеровскэ фашизмые имагтал хүндэ промышленностьяа эрид шууд хүгжөөһэнэйнгээ ашаар бута сохижо, ашата Октябриин нангин хэрэгые аршалжа шадаабди. Хэнэйшье мэдэхээр, хаанта засагай үедэ сүлэлгын газар байһан манай Бурят-Монгол мүнөө промышленна түрүү республикануудай нэгэн болонхой. Тэрэнэй столица — Улан-Удэ городто мантан томо корпусуудтай, олон мянган хүдэлмэришэдтэй фабрика, заводууд хэдэн олоороо урган гараа.

Баян болоо Бурят-Монгол оромнай! Ленинэй ордено паровозо-вагонно заводто бүтээгдэһэн шэрэм хүлэг паровозууд түрэл уужам оронойнгоо түмэр харгынуудаар табилуулна. Мяха-консервын комбинадай хүдэлмэришэд республикынгаа колхознигуудай үдхэһэн атар тарган малай мяхаар амта шэмэ һайнтай эдеэ хоол буйлуулнал. Оронойнмнай үргэн ехэ барилгануудта, оёдолой фабрикануудта бурядай шэлшэдэй, сэмбэшэдэй үйлэдбэрилһэн продукци элбэг ехээр эльгээгдэнэ.

Эдээхэнээр барагдаха бэшэл промышленностиимнай баялиг. Нэлэнхы үргэн ой тайгаһаамнай барилгын модо ашаһан олон составууд үдэр һүнигүй холын аян замда гарана. Галуута нуурай эрьедэ шэб шэнэхэн город үндын бодоо. Эндэ табанжэлэй түсэбые уридшалан дүүргэхын түлөө шахтёрнуудай мүрысөөнэй долгин Галуута нуурай долгиндол үдэр һүнигүй, үбэл зунгүй эбхэрнэ.

Үльгэр түүхэдэ ороһон Байгал далаймнай баялиг барагдашагүйл. Тэрэнэй эрэлхэг дорюун загаһашад эршэ хүсэеэ улам шангадхан Октябриин һайндэрые угтажа байна. Горячинскын, Баргажанай-адатай загаһанай заводуудай хүдэлмэришэд трестынгээ предприятинуудай дунда дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөнэй түрүүшүүл болонхой.

Республикымнай промышленностиин олон мянган хүдэлмэришэдэй дунда шэн зоригто ажалаараа алдар суутай болоһон хүнүүд олон. ПВЗ-гэй түмэр харуулдагша, СССР-эй Верховно Соведэй депутат нүхэр Курочкин, мяха-консервын комбинадай хүдэлмэришэн нүхэр Цыдымпилова, сэмбын фабрикын бүд нэхэгшэ нүхэр Шишминкина, шэлэй заводой шэл отологшо нүхэр Яптуев болон бусад тус бүридөө арба гаран жэлэй даалгабаринуудые дүүргэн, Октябриин энэ һайндэрые угтажа байна.

Захагүй үргэн Эхэ оронойнмнай нютаг бүхэндэ хүсэтэ промышленностиимнай аша үрэ үзэгдэнэ. Хамаг юумэн техникын хүсөөр хэгдэдэг болобо. Ажалшадай ажана тэнюун, культурна байдал жэл ерэхэ бүри улам һайжарна, хүхюутэй сэнгэлиг болоно.

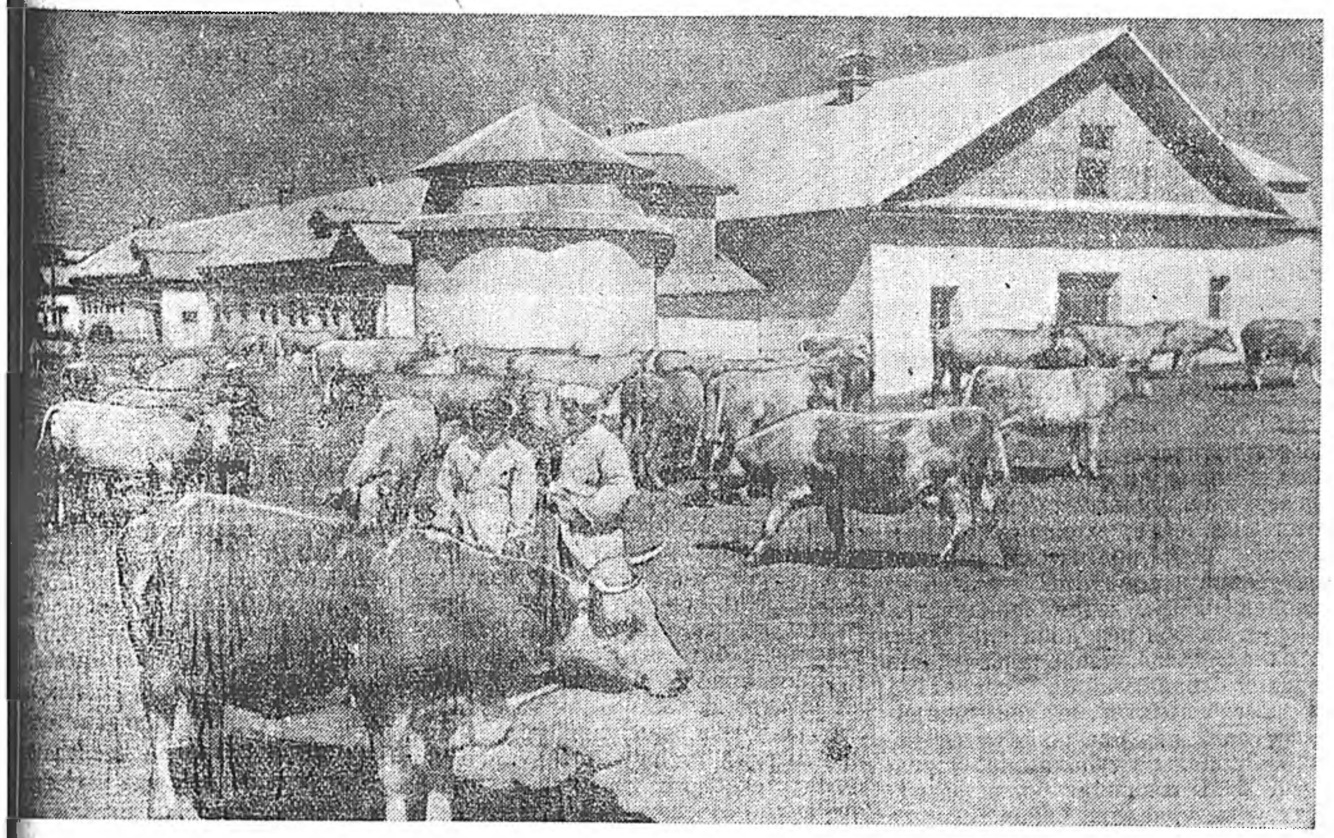
Шэнэ ажабайдалай дохёогой—«Аврорын» буудалгын бүхы дэлхэйдэ соностоһон энэ түүхэтэ үдэрые оронойнмнай ажалшад гушан наймадахяа һайндэрлэжэ байхадаа туйлаһан амжалтаараа һанаагаа амарнагүй. Парти, правительствынгаа хүтэлбэри доро Ленинэй һургаалые бодото дээрэнь бэелүүлхын түлөө шармайн оролдоно. КПСС-эй ЦК-гэй июль... Пленум социалистическэ промы... ленностиие саашадань хүгжөөхэ, те... ническэ шэнэ дэбжэлтэ туйлаха ... лаар асари ехэ зорилгонуудые ... ветскэ хүнүүдэй урда табиба. П... мышленна предприятинуудай к... лективүүд зургаадахи табанжэ... түсэбэй проектнуудые зохёохо... тус Пленумэй түүхэтэ шиидхэбэри... хүтэлбэри болгон, үйлэдбэрэе үр... хэхэ, ажалай бүтээсые эрид ш... дээшэлүүлхэ шухала хэмжээнүү... хараалба. Предприяти бүхэнэй ... дэлмэришэд, инженерно-техниче... хүдэлмэрилэгшэд уралан нарижу... гын, ухаалан зохёолгын үнэтэ дүр... халнуудые олоор зохёожо, техниче... кэ дэбжэлтэ туйлахын түлөө тэмс... дэ эдэбхи ехэтэйгээр хабаадалса... оробо. КПСС-эй XX съездын хүн... лэлдэ Эхэ орон доторнай социалисти... ческэ мүрысөөн үргэн далайсат... гаар дэлгэрэнхэй. Ажалай вахт... жагсаһан олон миллион хүдэлмэри... шэд эршэ зоригоо шангадхан, ... жалтаһаа амжалтада дабшанал.

Октябрьска социалистическэ ре... люциин ойе советскэ хүн... баяр баясхалангай оршон байдал... һайндэрлэжэ байна. Үргэн дэлг... оронойнмнай нютаг бүхэндэ үнгэр... дэжэ байһан демонстрацида жа... галайнгаа хуби заяа олоһон ажа... шаднай һүр жабхаланта Улаан ... гуудаа намилзуулан гарана. Эдэ... рэй сусаршагүй эршэ зориг, эрм... зэлгэ оролдолгонь коммунистиче... общество байгуулгада зорюулагда... хай.

Б. ДАШИЕВ.

Арюун түрэл Оромнай, алдаршыш!

Галуута-Нуурай рудоуправлениин хоёрдохи шахтын коллективэй туһаламжаар Сэлэнгын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоз племенной фермэдээ 100 үнеэнэй байха байра мүнөө жэл бариһан байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: үүлтэртэ үнеэдэй шэнэ байра.

М. Минеевэй фото.

Гектарһаа 20 центнер ургаса абахын түлөө

Манай колхозой гэшүүд һайндэрые ниид амжалтатайгаар угтажа байна. Колхозоймнай мал бардам хүрэхэ үбһэ тэжээлээр хангагдаа.

Тарянай ургасань һайн. Тарилгын талаар бүхэнһөө 15 центнер, зарим участогуудһаа 18—20 центнер ургаса абаа. Колхознай таряа тушаалгаар гүрэндэ саг сооһоо тоосоһон байна. Мүн колхозниигуудайнгаа ажалта үдэр бүхэнһөө килограмм таряа авансаар үгөөд, жэлэй дүн гаргагдахада үшөө 2—2 килограмм таряа хубааһахабди.

Манай бригада ерэхэ жэл гектар бүхэнһөө 20 центнер тарянай ургаса абахын түлөө тэмсэхээр шиидэбэ.

Ц. Гэргенов, Түнхэнэй аймагай XVII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн.

Түйлаһанаараа һанаагаа амархагүйбди

Үнгэрһэн жэл нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриһөө 1326 литр һү һаагааб. Мүн даабайһан 13 үнеэнһээн 13 тугал абажа, нэгэшье толгой гарзада оруулангүйгөөр тэжээлһэн байнаб.

Манай фермын һаалишад—минии нүхэд Рыгжит Базарова, Дулмасу Очирова, Бородлой Бадмажанова гэгшэд үнеэн бүриһөө 1200—1300 литр һү һаагаад, мүн лэ һайн амжалта түйлаа.

Мал адуулагша Сандак Тыкшеев нохойной тунгые бэдэржэ, һаамхай үнеэдые хараар һайн бэлшээридэ ябуулдаг. Бидэ эрэ түйлаһанаараа һанаатаа амаралгүй, үнеэн бүриһөө 1700 литр һү һааха зорилго абанхайбди.

Ц. Санжиева, Бичурын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой һаалишан.

Национальна репертуартай болохобди

Хаанта хархис засагай үедэ манай бурят-монгол арад харанхы мунхаг байдалда байһан юм. Тэрэ сагта үзэг бэшэг мэдэхэ хүнүүдые хургаараа тоолохоор үсөөхэн байгаа. Агууехэ Октябрьска социалистическэ революци манай арадта эрхэ сүлөө асарһан байна. Советскэ засагай үедэ манай бурят арадай удхаараа социалистическэ, формоороо национальна культура һалбаран мандаа.

Октябрьска революциин 38-дахи ойе һайндэрлэжэ байхадаа, Ленинэй орденто оперо ба баледэй театрын коллектив, үнгэрһэн сезондо түйлаһан творческо дүнгүүдээ болон шэнэ сезоной зорилгонуудаа согсолон харана. Үнгэрөөшэ сезондо хэдэн оперно ба балетнэ зүжэгүүдые манай театр табяа. Тэдэнэй тоодо ородой классигуудай, советскэ композиторнуудай зохёолнуудые бидэ театрынгаа репертуарта оруулаабди.

Зунайнгаа гастролиие бидэ Дальна Востогто үнгэргөөбди. Благовещенск, Хабаровск, Владивосток, Южно-Сахалинск ба бусад городуудаар ябажа, хэдэн арбаад мянган зондо ехэ олон концерт болон зүжэгүүдые харуулһан байнабди. Дальна Востогойхид манай табиһан концерт, зүжэгүүдые тон халуунаар угтаһан байна.

Театрынгаа шэнэ сезондо түйлаһан амжалтануудаа саашаданъ хүгжөөхэтэй хамта национальна репертуартай болохо гэжэ бидэ оролдонобди. Мүнөө түрүүшын бурят-монгол оперо—«Энхэ Булад баатарые» табихаяа бэлэдхэжэ байнабди. Тус оперын либреттэдэншье, мүн хүгжэмдэншье зохихо заһабари оруулагдаа. Хэрбээ 1940 ондо Москвада болоһон декадын үедэ энэ оперын зарим хубиинь хаһажа, хороожо байжа табигдаһан байгаа һаа, мүнөө «Энхэ Булад баатар» гэжэ оперо тон лэ түгэс бэеэрээ табигдаха юм. Гадна, удхынгаашье талаар энэ оперо эли ба ойлгосотой болгогдоо. Энэ оперые табилгада манай эрхим мэргэжэлтэй артистнууд хабаадалсаха юм.

Г. Цыдынжапов, Сталинска шангай лауреат, СССР-эй арадай артист, Ленинэй орденто оперо ба баледэй театрын ахалагша режиссер.

Уялгаяа дүүргэхын түлөө оролдохоб

Ажахын үнгэрэгшэ жэлдэ 400 гаран толгой эхэ хонидтой отарые даагаад хүдэлмэрилээ һэм. Абаһан түлнүүдээ хоролтогүйгөөр түлжүүлһэн, хонин бүхэнһөө дунда зэргээр 3.650 грамм нарин, нарибтар нооһо хайшалһан байнаб. Минии отарын зарим хонидһоо 5—6 килограмм хүрэтэр нооһон абтаа.

Хонидые эзэн ёһоор харууһалаад, саг сагайнь бэлшээриие тааруулан, зүбөөр эмхидхээд байхада тобир тарганаар ондо ородог. Январь-февраль һарануудта хонидни хурьгалжа эхилхэ юм. 390 хонин бултадаа искусственна аргаар ороондо оруулагданхай.

Һаяхан хүдөө ажахын аймагай ба республиканска выставкэнүүдтэ хабаадалсажа, түрүүшүүлэй дүй дүршэлтэй танилсааб. Республикын түрүү хонишодой зүблөөндэ хабаадалсажа, ехэхэн юумэ ойлгожо абабаб.

100 эхэ хониһоо 105 хурьга абаха, хонин бүриһөө 4 килограмм нооһо хайшалха гэһэн уялгаяа дүүргэхын түлөө эсэшэ сусашагүйгөөр тэмсэхэб.

Д. Найданова, Хоринн аймагай «Улаан одон» колхозой хонишон.

Ш. НИМБУЕВ.

СЭДЬХЭЛҺЭЭ ТҮРЭҺЭН ЮРӨӨЛ

Колхозтнай баяжажа,
Орон соогоо суурхаг лэ.
Хотонтнай үргэдэжэ,
Олон тээшээ үйлсэтэг лэ.

Колхозтнай оной дүүрэхэдэ
Олзынгоо ехээр суурхажа байг.
Хотонтнай үдэшэ болоходо
Электрын гэрэлээр яларжа байг.

Ажалта үдэртнай
Зузааржа байг,
Алтан шэнгеэр
Туяаржа байг.

Хонидтнай эхирлэжэ байг,
Хорёотнай үргэдэжэ байг.

Газаатнай хабартаа
Сад сэсэглэжэ байг,
Сад соотнай намартаа
Жэмэс эдеэшэжэ байг.

Ажал сооһоотнай
Дуунууд түрэжэ байгуужан.
Адуун соогууртнай
Хүлэгүүд үүрһэжэ байгуужан.

Ирагуу һайхан дуунуудтнай
Сэдьхэлэй тэжээл болож байг.
Эелдэр хүбүүд басагадтнай
Зоной дээжэ боложо байг.

Үбэл зунгүй үнеэдтнай
Шэмэ ехээр үгэжэ байг.
Үдэр һүнигүй тээрмэтнай
Шэнииисэ ехээр татажа байг.

Трактортнай хүнхинэжэ байг.
Тарялантнай алтаржа байг.

Кукурузатнай гоёор ногоорон
Хүнһээ утаар ургажа байг,
Хүндэ булсуу буурсагаа
мантайлган
Хүнэй сэдьхэл ханаажа байг.

Сонхонууд дээрэтнай
Сэсэгүүд һалбаржа байг,
Сэсэгүүдэй наада тээ
Тюль угалзатажа байг.

Комод дээрэтнай
«Родина» яларжа байг.
Хойто ханадатнай
Библиотекэ толоржо байг.

Гараж соотнай
«Победа» хүндэлдэжэ байг.
Гардероб соотнай
Костюмууд жэрылдэжэ байг.

Залуухан айлай
Газаагуур гарахада
Үлгын дуун дуулдажа байг.
Залгуулан саашань
Ажаглан харахада
Шэнэхэн гэрнүүд жэрылдэжэ
байг.

Алдарта хэрэгэй аша үрэ

Хаанта хархис засагай харанхы зэбүүн хашалан зоболонто саг үе байгаа бэлэй. Хомхой хобдог баяшуулда ажалшан хүнэй дарлуулжа, мүлжүүлжэ, уй гашуудалда, үлэсхэлэн зоболонто байдалда дарагдажа байһан саг һэн. Эгээл иимэ хүшэр хүндэ сагта Вятска губернидэ (мүнөө Кировскэ область) үгытэй ядуу таряашанай бүлэдэ түрөө һэм. Арбаад наһатай болоходоо хоолойгоо тэжээхэ гэжэ Вятка город ошожо, хүдэлмэришэ болоо бэлэйб. Вятка городой хүдэлмэришэд суута революционер Сергей Миронович Кировэй хүтэлбэри доро революционно гайхамшагта заншалтай болоһон, Россиин хүдэлмэришэдэй түрүү отрядуудай нэгэн боложо шадаһан байгаа.

Хүдэлмэрилжэ эхилхэһээ хойшо хүдэлмэришэн, таряашанай зоболонто байдалтай һайнаар танилсажа, дарлалтые усадхахын түлөө дарлагшадые үгы хэхэ хэрэгтэй гэжэ мэдэдэг болооб. Түрүү хүдэлмэришэн—коммунистнууд хаанта засагай үндэһэ һуурини үмхирэн нуража байһысень, хүдэлмэришэн ангиин жэл ерэхэ бүри ургажа, социалистическэ мэдэрэлтэй боложо, хүсэ шадалаа зангидажа, Коммунистическэ партиин ударидалгаар илагдашагүй хүсэн боложо байһысень эли тодоор манда ойлгуулдаг байгаа. Хүдэлмэришэд суглараад ямар эрилтэ ээзд баядай урда табихаяа, мүн саашадаа хэхэ революционно тэмсэлээ зүбшэн хэлсэдэг, стачка, забастовконуудта эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг болоһон байнабди.

Ажалшадай байдал үдэр ерэхэ бүри муудажа байгаа. Хаанта Россиин Японитой хэһэн дайнһаа хойшо бүри тэсэшэгүй хүндэ болоо һэн. 1905 ондо Петербургда болоһон «шуһата воскресениһээ» эхилжэ хүдэлмэришэн, таряашанай революционно хүдэлөөн үргэдэжэ, ородой түрүүшын революци эхилээ һэн.

Энэ үедэ би манай партиин гэшүүн болоо һэмби. Тиихэдэ Вятка городто слесареэр хүдэлжэ байгааб. Ингэжэ эгсэ 50 жэлэй саада тээ хүдэлмэришэн ангиин сүлөөрэлгын түлөө тэмсэгшэдэй зэргэдэ жагсаһан байнаб. Городоймнай хүдэлмэришэд революционно хүдэлөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаа һэн. Бишье партиин даалгабаряар таряашадай дунда революционо хүдэлмэри ябуулагша һэм. Таряашадай дунда политическэ хүдэлмэри хэжэ байтараа хаанай агентнуудта хэдэн дахин мэдээгээ алдатараа сохюулаа һэм. Политическэ хэрэгээр түрмэдэ һуугшадые түрмэһөө сүлөөлхэ гэһэн даабари абаад, түрүүшын 6 хүниие сүлөөлөөд, удаадахинуудынь тэрьедүүлхэ гэжэ байһаар баригдаад, хаанай мүрдэгшэдтэ нэгэншье шүдэгүй болотороо сохюулаа һэм. Тэрэнэй һүүлээр полициин хиналта доро ходоодо ябаха, гүрэнэй зургаануудта хүдэлхэ эрхэгүй болоһон байгааб.

Элитэ ехэ революционер Вацлав Вацлавич Воровскиин хүтэлбэри доро Вятка городой хүдэлмэришэдэй дунда революционно хүдэлмэри ябуулһан байнаб. Тэрэ үедэ нүхэр Воровский Вяткада сүлэлгэдэ байһан юм. Нүхэр Воровскитой сугтаа типографска станок хэжэ, революционно хуудаһануудые барлан гаргадаг, мүн нюуса библиотекэ эмхидхээд, хүдэлмэришэдэй дунда политическэ номуудые тараагша бэлэйбди.

Хаанта засагай үедэ революционно хүдэлмэри ябуулха гээшэ бэлэн хэрэг бэшэ һэн. Хэдэн олон революционернууд түрмэдэ, сүлэлгэдэ хайран наһаяа бараһан, хаанай тагнуулшадта жэгшүүритэ муухайгаар алуулһан байха юм. Тэрэ үе сагта мүлжэгшэдтэй тэмсэхэдэ хэдышье бэрхэтэй байгаа һаань, коммунистнуудаар хүтэлбэрилэгдэһэн хүдэлмэришэд зоригоо хухарангүй, улам хатуужажа, ажалша таряашадтай холбоо барисаагаа улам бэхижүүлэн, ажалша олоншые дахуулан ударидажа, хаанта хархис засагые 1917 оной Октябрьда үй бута сохин усадхаад, хүдэлмэришэн таряашанай советскэ засаг дэлхэй дээрэ анха түрүүшынхеэ байгуулаа.

Советскэ засагай жэлнүүдтэ Эхэ оромнай тон ондоо, маша ехэ хүсэтэй болоо. Промышленность, хүдөө ажахы ба транспорт хүгжэн һалбаржа, тэндэ дэлхэй дээрэ түрүү, шэнэ техникэ, автомадууд хэрэглэгдэнэ. Ехэ ехэ гол мүрэнүүд дээрэ асари ехэ электростанцинууд хүдэлжэ, Ильичын гэрэлээр орохоо гэрэлтүүлнэ, мүн гайхамшагта ехэ һубаг канавануud малтагдажа, сүл губинууд сэсэрлиг һайхан сад болгогдоно. Үйлэдбэридэ атомай хүсэн амжалтатайгаар хэрэглэгдэнэ.

Сүлөөтэй, жаргалтай байдалаа революционно тэмсэлээр байгуулһан советскэ хүнүүдэй эрдэм соёл ямар ехээр хүгжөө гээшэб даа! Хүдэлмэришэд, таряашаднай булта эрдэм һургуулитай, культурна, баян дэлгэр байдалтай болонхой.

1905—1907 оной революционно тэмсэгшэдэй хүсэл эрмэлзэлгын бэелүүлэгдэжэ, марксизм-ленинизмын һургаалай бүмбэрсэг дэлхэйн бусад олон оронуудта мандан хүгжэжэ байһан үеые хараха золтой байһандаа би хэлэшэгүй ехэ омогорхолтойб, үнэн зүрхэнһөө баясанаб.

Я. И. Русаков, пенсионер, ородой түрүүшын революцида хабаадагша.

Хүдэр гараар, хүсэтэ алхамаар

ПАРТИИНГАА ХҮТЭЛБЭРЕЭР ХҮСЭТЭЙБДИ

...энсүүрэз олоод тогтожо байһан ...газарыень заажа үгөө һаатнай, ...бэрсэг дэлхэйе эрьелдүүлжэ шадаб гэжэ эртэ урда сагай ехэ эрдэмтэ Архимед хэлэдэг байһан юм. ...ин дайшалхы хүсэтэй организаци ...болгожо шадабал, Россие үндэ...рнь урбуулан шэнэдхэхэ һэмди ...э тэрэ хэлээнынь ондоо удхатай ...гоод Владимир Ильич Ленин даб...а бэлэй. Эгээл тиимэ организаци ...охо Коммунистическэ партиин ...ридалгаар арбан долоон оной ок...рь һарада хүдэлмэришэн анги, ...итэй таряашад хаанта засагые ...гаажа, хүн түрэлтэнэй түүхэдэ ...эдөөгүй шэнэ саг үе нээһэн юм. ...үехэ Октябрьска социалистическэ ...олюци В. И. Ленинэй хэлэһэн үгэ...үдэй хэды шэнээн гүнзэгы удха..., хэды шэнээн сэсэн мэргэн бай...ень бултанда элеэр харуулжа ...ю.

...эрэ гэһээр мүнөө 38 жэл гүйсэбэ. ...най саг үеын сэдьхэл, ухаан бо..., нэрэ хүндэнь болоһон Советскэ ...оэай Коммунистическэ парти олон ...лион арад зоноо иналтаһаа инал...а хүтэлбэрилэн ябажа, орон дото...коммунизм байгуулха хэрэгые ...д сэхээр эмхидхэжэ байна. Оро... агууехэ мүрэн—Волга дээрэ ехэ ...роэлектростанци бодхоогдоно гү, ... Дунда Азиин элһэн губи ...лагдажа, жэмэстэ һайхан сэсэр... болгогдоно гү, үгышье һаа ато...а түрьбэлгүй ехэ хүсэн хүнэй гар...орожо, амгалан тайбан ажалда ...эглэгдэнэ гү—эдэ бүгэдэ арад зонойнгоо зол жаргалтай байхын түлөө партимнай гаргажа байгаа эсэгэ ёһоной анхарал оролдолго мүн болоно. Хүсэ ехэтэ хүндэ индустрида түшэглэн хүдөө ажахые али болохоор хүгжөөжэ, арад зондоо хэрэгтэй таряа талха, мяха, тоһо, хубсаһа хунар элбэг дэлбэгээр үгэхын тула һүүлэй жэлнүүдэй турша дотор манай парти али тухай ехээр оролдожо байна гээшэб! Партиингаа гартаһан уряа бүхэниие, тэрээнэй хэлэһэн үгэ бүхэниие манай арад зон сэдьхэлэй шэмэг, зүрхэнэй зориг болгон абажа, бодото дээрэнь бэелүүлхын тула хүсэ шадалаа гамнадаггүй.

ШЭНЭ ЮУМЭН ИЛАНА

Хүдөө ажахые түргэнөөр хүгжөөхэ тухай партиин уряагай һүүлээр манай республикын колхозууд, совхозууд ба МТС-үүдтэ саг үргэлжэ байгаад ажаллахаар гурбан мянга шахуу хүн гаранхай. Тэдэнэй ехэнхи хубинь коммунистнууд болон комсомолецууд юм. Энээнһээ гадна, эрдэм һургуули ехэтэй ба дүй дүршэлтэй партийна, советскэ хүдэлмэрилэгшэдэй дундаһаа 80-яад хүн хүдөө гаража колхозуудые хүтэлбэрилжэ байна. Партиин уряагаар хүдөө нютагуудта һайн дураараа ошоһон хүнүүдэй олонхинь даалгагдаһан хэрэгтээ шэн зоригтойгоор хандажа, ажалай шэнэ шэнэ арга дүршэлнүүдые шадабаритайгаар нэбтэрүүлнэ.

Түнхэнэй аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхоз энээнэй урда тээ аймаг соогоо эгээн гээгдэнги артельнүүдэй нэгэн гэжэ тоологдодог байһан юм. Эндэ орооһо тарянинь өөдтэй һайнаар ургадаггүй, адуу малайншье ашаг шэмэ үгэлгэ тиимэ гэхын аргагүй бага байгаа. Харин партиин найдабаряар энэ колхозые хүтэлбэрилхын тула нүхэр Цыденовэй эльгээгдэһэнһээ хойшо хамаг юумэниинь һайн тээшээ хубилжа эхилээ һэн. Мүнөө болоод байхада тарилгынгаа бүхы талмай дээрэһээ колхоз дунда зэргээр 13 центнер ургаса хуряанхай. Энээнэй урда тээ колхозойнь хүтэлбэрилэгшэд байһан нүхэд Тудхул гэжэ нютагые орооһо таряа тарихын зоболон, үрэжэлгүй, яяр муу хүрьһэтэй газар гэжэ тоолодог байһан юм. Теэд эгээл тэрэ газар дээрэһээнь энэ жэлдэ гектар бүхэнэй 20—23 центнер аржагар шара шэниисэ абтаал. Хүтэлбэрилэгшэдэйнгөө һэлгэлдэн гэхэлээр хүрьһэ шоройнь ондоо болошоогүй ха юм даа! Харин шадабаритай бэрхээр элдүүрилхэ, эзэн ёһоор харууһалха, гээлтэ хоролтогүйгөөр хуряаха гээшэ угаа ехэ удхашанартай хэрэг байна бшуу.

Холоһоо ерэһэн айлшан-кукурузашье энэ колхозой газар дайда дээрэ яһала һайнаар нютагжанхай. Сэл ногоон набшаһануудаа, амтатай эдеэшэг буурсагуудаа надхуулаад, гурбан метрһээ үлүү үндэртэйгөөр ургашаһан кукурузын шэмэ шүүһые эдихэдээ колхозойнь үнеэд одоол «һүн далай» гээшые харьялуулха, бурьялуулха бэшэ аал?!

Республикымнай колхозууд ажахыгаа зүбөөр, бодомжотой һайнаар эрхилһэнэй ашаар жэлһээ жэлдэ улам ехэ ашаг олзо абадаг боложо байна. 1954 онойхитой сасуулан харабал, эдлүүриин газарай 100 гектар бүхэндэ нилээд ехэ нооһон, һүн абтаһан байха юм. 40-өөд колхоз үнеэн бүхэнһөө дунда зэргээр 1000 гаран литр һү һааба. Племенной фермэнүүдэй 45 һаалишад үнеэн бүриһөө 2 мянга гаран литр һү һааһан байна. Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой һаалишан Долгоржан Цырендоржиева үүлтэртэ үнеэн бүхэнһөө табан мянга үлүүтэй литр һү, Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхозой һаалишан З. Темникова нютагай үүлтэрэй үнеэн бүхэнһөө гурбан мянга шахуу литр һү һаажа, ехэ амжалта түйлаба. Республикымнай олохон колхозууд нооһо һураггүй ехээр абадаг боложо, нитынгээ баялигые улам арьбадхажа байна. Жэшээлхэдэ, Сэлэнгын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз энэ жэлдэ эдлүүриин газарай 100 гектар бүхэндэ гурбан зуу гаран килограмм нооһо хайшалжа абаба. Хэрбээ хонин ажалаа бүхы колхозуудай эгээл иимээр эрхилээ гээшэ һаа, оромнай зургаан мянган тонно нооһо үлүү ехээр абаха байгаа бшуу. Эгээл тэрээгээрнь эрхим шанартай хоёр миллион долоон зуу мянган костюмуудые оёжо, хүн зондоо худалдажа болохо бэлэй. Тиигээд байбал республикын колхозууд нэгэ жэл соо имагтал нооһоороо зуу шахуу миллион түхэриггэй ашаг олзо оруулха байгаал!

Эхэ ороноймнай промышленность элдэб түрэлэй орёо оньһон машина, түхеэрэлгэнүүдые жэл бүри хүдөө ажахыда элбэгээр үгэжэ байдаг. Тэдэ бүгэдые эрхим һайнаар ашаглабал, ажалай түрүү арга дүршэлнүүдые—квадратно-гнездовой аргаар тарилга хэхэ, ургасаяа харууһалха, малайнгаа тэжээлые хэршэжэ, буйлуулжа үгэхэ гэхэ мэтэнүүдые урагшатайгаар хэрэглэбэл улам ехэ амжалта түйлаха байһамнай лабтай. Түрүүшүүлэй дүй дүршэл эдэ бүгэдые яаха аргагүй эли тодоор гэршэлжэ үгэнэ ха юм.

АЛДАР СОЛЫН, ШЭН ГАБЬЯАГАЙ, БААТАРШАЛГЫН ХЭРЭГ

Колхозно ажахыгаа эрид ехээр дэбжээхын тула имагтал машина, зэбсэгүүдые ехээр хэрэглэхэ, зөөри хогшолоо олошоруулха бэшэ, харин тэдээнтэй хамта бүхы колхозниигуудаа нинтын ажалда эдэбхитэйгээр хабаадуулха ушартай бшуу. Эгээл иигэжэ шадаһан дээрэһээ Баргажанай аймагай Ленинэй, Сэлэнгын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ болон бусад олон колхозууд хоёр—гурбан миллион түхэриг олзо доход жэл бүхэндэ оруулна ха юм. Тиигээд байхадаа колхозыншье орёо оньһон машина, түхеэрэлгэнүүдтэй, адууһа мал олонтой, гэр барилга һайнтай боложо, ажалайнгаа урда ородог, колхозниигуудшье шанга шадалтай, баян дэлгэр ажаһуудалтай байдаг.

Урдань «ябаһан хүн яһа зууха, хэбтэһэн хүн хээли алдаха» гэжэ дэмы хэлсэдэг байгаагүй юм. Тус оньһон үгэ мүнөө үеын байдалдашье яһала таарaжа ядахаар бэшэ юм. Энэ жэлдэ манай республикын хэдэн зуугаад, хэдэн мянгаад колхозниигууд нинтын ажалда үнэн сэхээр оролдожо, бодото һайн үрэ дүн харуулаа. Тэрэнэйнгээ түлөө яһала ехэ түлбэри абана. Жэшээлхэдэ, Сэлэнгын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой хонишон Ц. Д. Жажиновай бүлэ (хүдэлмэриин хүсэнэй гурбан хүн) энэ жэлдэ гурбан мянга арай хүрэхэгүй ажалта үдэр олоһон байжа, тэрээндээ наян долоон центнер ороoһо, арбан мянга үлүүтэй түхэриг мүнгэ абаха болобо. Үшөө дээрэһээнь ажалай нэмэлтэ түлбэри болгон, амидын шэгнүүрээр гурбан зуун килограмм мяха, юһэн толгой хони абаха юм. Мүн лэ артелиин гэшүүд Базар Тогочеев, Чойжалсан Цыденов, Цыренжап Дамбиев болон бусад энээнтэй хараатай түлбэри абаха болонхой. Харин тиигэн гэһээнь гушаад гаран наһатай, ширааг мундуу колхозник В. Чимитов бүхэли жэл соогоо оройдоо наяад ажалта үдэр олоһон байжа байба. Теэд энээнэйнгээ түлөө ямар түлбэри абаха байһаниинь бултанда эли ха юм.

Мүнөө үедэ Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин гушан найман жэлэй ойдо зорюулагдаһан КПСС-эй Центральна Комитедэй дүлэтэ уряанууд манай бүхы нютагуудаар зэдэлжэ, хүн бүхэниие шэнэ шэнэ амжалтануудта зоригжуулна. Нинтынгээ ажахые улам бэхижүүлхэ, малайнгаа тоо толгойе олошоруулха ба ашаг шэмэ үгэлгыень ехэдхэхэ, хүдөө ажахын культуранuудай ургаса дээшэлүүлхэ талаар колхозниигууд, МТС-үүд болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд тодорхой уялгануудые абажа байна. Тэдэнээ нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхын тула «унаһан малгайгаа абангүйгөөр», хамаг бүхы хүсэ шадалаа зангидан ажаллаха байһаниинь лабтай.

Хүдэр гартан—хүдөө нютагуудай хүрин улаан хүбүүд, басагадай хүсөөр, агта машинануудаа «арбан хурган мэтээр» шудалһан механизаторнуудай ашаар, бүхы наһан соогоо малай хажууда ябаһан ашата буурал аба эжынэрэйнгээ туһаар хүдөө ажахыгаа хүгжэлтын хүсэтэ алхамаар дабшуулжа ябанабди.

Ч. НАМЖИЛОВ.

Дүрбэн гүрэнэй гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй Женевскэ зүблөөн

Европейскэ аюулгүй байдал ба Германи тухай асуудалые зүбшэн хэлсэлгэ

Ноябриин 3-най заседани

ЖЕНЕВА, ноябриин 4. (**ТАСС-эй тусхай корр.**). Г. Макмиллан түрүүлэгшэтэйгээр болоһон үсэгэлдэрэйнгөө заседани дээрэ министрнүүд европейскэ аюулгүй байдал ба Германи тухай зүбшэхэ зүйлэйнгөө нэгэдэхи пунктые хэлсэжэ үргэлжэлүүлбэ.

Европейскэ аюулгүй байдал ба Германи тухай асуудалаар В. М. Молотовой хэлэһэн мэдүүлгэтэй дашарамдуулан, мүн Ниитэгерманска Совет байгуулха тухай Советскэ правительствын оруулһан дурадхал тушаа өөрынгөө хараа бодолые баруун гурбан гүрэнэй министрнүүд хэлээ.

Германиие нэгэдүүлхэ тухай асуудалаар мүн иимэл амжалта туйлаа һаа, Правительствонуудые толгойлогшонорой Директивэнүүдтэй таараха договорой ашаар Европодо аюулгүй байдал хангажа болохо юм гэжэ Д. Даллес хэлэбэ. Тиимэһээ Даллесай һанаашаар тус зүблөөн Германиие нэгэдүүлхэ тухай, юрэнхыдөө Германи тухай асуудалда гол анхаралаа табиха зорилготой болоно.

Германска асуудалаар советскэ делегациин баримталдаг хараа бодол, Ниитэгерманска Совет байгуулха тухай советскэ дурадхал тушаа хэлэхэ зуураа Даллес даб дээрэ һанахадамни советскэ дурадхал абтамаар бэшэ байна гэжэ мэдүүлээ.

Советскэ дурадхал Германиие нэгэдүүлхэ ябадал хараалнагүй, харин германска хоёр гүрэнүүдэй хоорондо ямар-нэгэн хани харилсаа тогтоохо ябадал хараалһан хэбэртэйгээр Д. Даллес хэлэнэ. Советскэ дурадхал Германи дотор һунгалтануудай һаадгүйгөөр хэгдэхэ ябадал хараалнагүй гэжэ саашань Д. Даллес батална.

Хойто-атлантическа блок, Барууневропейскэ союз бэеэ хамгаалгын шэнжэтэй организацинууд мүн хэбэртэйгээр, эдэ союзуудта ГФР-ые хабаадуулхада ГФР-эй зэбсэгтэ хүсэнүүдые хинаха арга олгогдодог хэбэртэйгээр Даллес дахин дабтан хэлэбэ.

Һүүлээрнь **А. Пинэ** үгэ хэлэбэ. Германска гүрэнүүдэй хоорондоо тон ехэ илгаатай байһан дээрэһээ тэдэнэй хоорондо холбоо барисаа тогтоохын аргагүй хэбэртэйгээр А. Пинэ баримталан хэлэхые һэдэбэ. Германида һунгалта үнгэргэхэ асуудалаар баруун гүрэнүүдэй делегацинуудай тодорхой дурадхалнууд Советскэ делегацида үни үгтөө һэн гэжэ мэдүүлээд, А. Пинэ тэдэ дурадхалнуудые хаража үзэхые дурадхаба.

Г. Макмиллан Д. Даллесай ба А. Пинэгэй хэлэһэн үгэнүүдтэй һаналаа нэгэдүүлбэ. Тиихэтэйгээ хамта Германиие нэгэдүүлхэ тухай асуудалаар ори гансал дурадхал, нэрлэбэл—«Иденэй түсэб» зүблөөнэй үзэмжэдэ табигданхай, энэ асуудалаар Советскэ правительствын үзэл бодол харуулһан дурадхалнууд зүблөөндэ оруулагдаагүй хэбэртэйгээр Г. Макмиллан баталан хэлэбэ.

В. М. Молотов энэнэй түрүүн хэлэһэн үгэ соогоо өөрынгөө хараа бодол найруулаа һэн гэжэ мэдэрхэ зуураа, Макмиллан «Иденэй түсэбые» дахин хаража үзэхые дурадхаба. Макмилланай хэлээшээр, «Иденэй түсэб» Советскэ правительствын табидаг бүхы эрилтэнүүдые хангажа шадаха хэбэртэй болоно. Баруун гурбан гүрэнүүдэй дурадхалнууд германска арадай национальна интерестэй, европейскэ аюулгүй байдалай интерестэй зохилдуулан, һаадгүйгөөр һунгалта хэжэ Германиие нэгэдүүлхэ тухай правительствонуудые толгойлогшонорой үгэһэн директивые хараадаа абанагүй гэжэ В. М. Молотовой хэлэһэн мэдүүлгые зүбшөөгөөгүй байһан тухайдаа Макмиллан мэдүүлбэ.

Минии һанахада, Ниитэгерманска Совет Германиие түргэнөөр нэгэдүүлхэ орган боложо шадахагүй байна гэжэ саашань Г. Макмиллан мэдүүлбэ. Г. Макмилланай хэлээшээр, Ниитэгерманска Соведые байгуулха гээшэ Германиин нэгэдэлые удаан саг соо хойшолуулха гэһэн удхатай болоно. Энэ совет түлөөлэлгэтэ организаци болохогүй, юундэб гэбэл, тэрэнэй гэшүүдынь һунгагдахагүй байна гэжэ Г. Макмиллан мэдүүлбэ. Мүн тэрэшэлэн энэ Соведэй хайшан гээд байгуулагдахань эли бэшэ байна; английска правительство зүүнгерманска парламентые һаадгүйгөөр һунгагдаһан түлөөлэлгэтэ орган гэжэ тоолоногүй гэхэ мэтээр Г. Макмиллан хэлэбэ.

Һүүлээрнь **В. М. Молотов** үгэ абаба. Зүблөөнэй үзэмжэдэ табигдаһан советскэ дурадхалнууд правительствонуудые толгойлогшонорой директивэнүүд доторхи асуудалнуудта хүсэд харюу үгэнэ гэжэ баримталан харуулха зуураа, В. М. Молотов Ниитэгерманска Совет байгуулха тухай дурадхал директивэнүүдтэй тааралданагүй гэһэн ажаглалтын үндэһэ баримтагүй байһые онсолон тэмдэглэбэ.

1956 ондо Германида һунгалта хэгдэхэ тухай манай проект соо хараалагданагүй гээд бидэндэ хэлэнэ гэжэ В. М. Молотов үргэлжэлүүлбэ. Энэншье зүб. 1956 ондо Германида һунгалта үнгэргэхэ тухай дурадхал манай проект дотор мүнөөнһөө оруулагданагүй. Һунгалта хэзээ үнгэргэхэб гэжэ немецүүдһээ өөһэдһөөнь асуугаа һаа, дээрэ байгаа гэжэ бидэнэр һананабди. Теэд энэ асуудалаар немецүүдэй һанамжые һураха ба тэрээниень хараадаа абаха тушаа бидэнэр үгэеэ үшөө ойлголсоогүй ха юмбибди.

1954 оной эхеэр болоһон Берлинскэ зүблөөнһөө хойшонхи үе соо германска асуудалаар баримталдаг советскэ хараа бодол хубилаа гэһэн Д. Даллесай ажаглалтануудта В. М. Молотов харюу үгөө. Тиихэ зуураа, ГДР-тэшье, ГФР-тэшье энэ үе соо болоһон хубилалтануудые обёоронгүй гараха ёһогүйбди гэжэ В. М. Молотов хэлээ. Мүнөө Баруун Германи тон түргэнөөр дахин зэбсэгжүүлэгдэжэ байна, баруун оронуудай сэрэгэй бүлэглэлнүүдтэ оруулагдаад байна. Энэ үе соо германска гүрэнүүд хоюулаа—ГДР-шье, ГФР-шье—бэеэ дааһан гүрэнүүд болонхой, энээнһээ гадна германска хоёр гүрэнүүдэй ондо ондоо шэглэлтэйгээр хүгжэжэ байһаниинь бүри элиржэ байна. Энээн тушаа бидэнэр нэгэнтэ бэшэ заагаа һэмди.

Үнэн бодото баримтануудые, Германи дотор тохёолдоһон байдалые тоонгүй гаража болохогүй. Үнэн бодото баримтануудта тиимэ хайхарамжагүйгөөр хандажа болохогүй. Германска асуудалаар Советскэ правительствын баримталдаг хараа бодолынь, һүүлэй үедэ бидэнэй оруулһан дурадхал германска асуудал гуримшуулхада тэрэ арадай бодото дура хүсэлые хараадаа абаагүй хэбэртэйгээр баталжа болохогүй. Ниитэгерманска Совет байгуулха тухай дурадхал хадаа үнэхөөрөө һаадгүйгөөр, тэрэнэй тоодо ниитэгерманска һунгалта хэжэшье өөрынгөө дура хүсэлые мэдүүлхэ арга боломжо Германиин арадта олгохо тиимэ байдал байгуулха хэрэгтэ лэ зорюулагданхай.

Һаадгүйгөөр хэгдэхэ һунгалтанууд тухай эндэ хэлэгдэһэн байна. Энэ асуудал тушаа юрэнхы дээрэншье һаа хэлэхэеэ хүсэнэб, юундэб гэбэл энэ асуудал Германида тон ехэ удхашанартай байна. Германиин жэшээ абаха гээ һаа, засаг түрэдэ Гитлерэй хайшан гэжэ ерэһые обёоронгүйгөөр гараха ёһогүйбди. Энэ хадаа германска арадһаа гадна, мүн бусадайшье һургаал абамаар ехэ удхашанартай байха юм. Тэрэ үеын ниитэгерманска һунгалтануудые ашаглан, түрүүшээр фон Папен ба Гинденбургын, хожомынь тэдэнэй туһаламжаар—Гитлерэй—өөдөө гараһан гэшхүүрнүүд тухай һанаха ёһотойбди. Ниитэгерманска һунгалтануудые үнгэргэлгын бүхы ёһо гуримууд сахигдажа, германска арадта Гитлер баадхагдаа һэн. Энээнэй хайшан гээд дүүрэһые, илангаяа дэлхэйн хоёрдохи дайе Гитлерэй ба тэрэнэй правительствын һужэрөөһэнэй һүүлээр бидэнэр эли тодоор мэдэнэбди. Адольф Гитлер мүнөө үгы юм. Гэбэшье, ондоо Гитлер ерэхэгүй гэһэн ямар найдабари бии гээшэб?

Баруун гурбан гүрэнүүдэй хараа бодолынь дээрэ заагдаһан хубилалтануудые тооногүй, гэхэтэй хамта, правительствонуудые толгойлогшонорой июльскэ зүблөөнһөө хойшонхи үе соо тэрэ хараа бодолынь нилээд хубилһан байна: «Зүүн ба Баруун оронуудай хоорондохи» зоно, буу зэбсэгүүдые хороохо ба хиналта табиха зоно байгуулха тухай мүнөө үедэ хэлэгдэхэеэ болижо, харин Германиие бусад гүрэнүүдһээ тусгаарладаг линеэр гараха зоно тухай хэлэгдэдэг болоо гэжэ В. М. Молотов баруун гурбан гүрэнүүдэй хараа бодолые тэмдэглэн харуулха зуураа тэмдэглэбэ. Гурбан гүрэнэй договорой дурадхагдаһан проект дотор шэнэ ямар юумэ бииб гэбэл, Германиие нэгэдүүлхэ тухай асуудал шиидхэхэ ябадал Германиие дахин зэбсэгжүүлгэтэй холбогдохоһоо гадна, мүн Хойто-атлантическа блок Барууневропейскэ союз мэтын сэрэгэй бүлэглэлнүүдтэ Германиие заатагүй хабаадуулха ябадалтай холбогдоно.

Энээнтэй дашарамдуулан В. М. Молотов Советскэ делегациин табижа, харюу абангүй үлэһэн асуудал тухай һануулба. Хэрбээ нэгэдхэгдэһэн, дахин зэбсэгжүүлэгдэһэн Германи али бүхы договорнууд болон хэлсээнүүдые буршаад, өөртөө хэрэгтэй сэрэгэй бүлэглэлнүүдые байгуулха замда ороо һаань яалтай гээшэб? Эндэ хэлэгдэһэн ёһоор, СССР-эй болон европейскэ бусад гүрэнүүдэй аюулгүй байдал хангаха найдабари тушаа юун гэжэ бодолтой гээшэб? «Германиие нэгэдүүлгэ ба аюулгүй байдал» гэһэн асуудалаар гурбан гүрэнэй табиһан түсэб ерээдүйн Германида оройдоошье этигэхэгүй һанаашалгатай байһыень харанабди. Мүнөөнэй ушар байдалда энэншье ойлгосотой. Энэ хадаа минии табиһан асуудалые бүриншье ехэ удхашанартай болгоно.

В. М. Молотов саашань иигэжэ хэлэбэ:

Баруун гурбан гүрэнүүдэй түлөөлэгшэд өөһэдынгөө дурадхалнуудые үмөөрэн ямар гол баримта урдаа баринаб гэбэл, тэдэнэр хамгаалгын бүлэглэл хэбэртэйгээр НАТО-е харуулхаяа һэдэнэ. Энэ организацида СССР-ые оруулхаһаа арсалга тиимэ баталамжануудтай тааранагүй гэжэ бидэ хэлээ һэмди. Мүн тэрэшэлэн НАТО-гой ажал-ябуулгын нэгэн тон шухала талые онсолон тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Хэнэйшье мэдэһээр, Советскэ Союзай территоритой зэргэлээд байдаг районуудта сэрэгэй олонхи базанууд НАТО-гой системэ дотор, тэрэнэй стратегическэ түсэбүүдтэй зохилдуулан байгуулагданхай. Эдэ бүгэдэ хамгаалгын зорилготойгоор хэгдэнэ гэжэ бидэнэй, советскэ хүнүүдэй этигэхэмнай бэрхэтэй юм. Советскэ Союзай ба бусад гүрэнүүдэй аюулгүй байдал хангаха найдабари тухай хэлэхэ зуураа, тэрээниие хараадаа абангүйгөөр гаража шадахагүй байнабди.

Парижска хэлсээнүүд Баруун Германи тушаа, саашадаа мүн нэгэдхэгдэһэн Германи тушаа элдэб хизааралтануудые хэнэ гэжэ бидэндэ хэлэдэг байна. Теэд энэнь тус хэлсээндэ хабаададаг гүрэнүүдтэ аюулгүй байдалай найдабари тухай асуудалда харюу болоногүй. Европа дотор бэе бэедээ харша сэрэгэй бүлэглэлнүүд бии байһаараа үлэнэ. Тиимэһээ баруун гүрэнүүдэй бүлэглэлнүүдтэ хабаадагшад тэдэ хизааралтануудые өөһэдынгөө дураар бии болгоһондол адляар мүн лэ өөһэдынгөө дураар болюулжа шадаха байна. Сэрэгэй энэ бүлэглэлдэ, НАТО-гой бүлэглэлдэ ородоггүй европейскэ гүрэнүүдэй аюулгүй байдал хангаха найдабариһаа иигээд байхада юун үлэнэ гээшэб?

Бидэнэр имагтал Советскэ Союзай аюулгүй байдал тухай асуудал табина бэшэбди, мүн тэрэшэлэн европейскэ бусад гүрэнүүдэй, илангаяа гитлеровскэ эзэрхэг түримхэй добтолгоһоо хохидоһон гүрэнүүдэй аюулгүй байдал тухай асуудал табинабди гэжэ дахин һануулха байнаб.

Советскэ делегациие толгойлогшо германска асуудал тушаа дахин тогтожо иигэжэ хэлэбэ:

Ниитэгерманска Совет гү, али ямар нэгэн ондоошье орган болог, ниитэгерманска органиие байгуулха тухай асуудалые хаража үзэхэеэ хүсэдэггүй ябадал ямар удхатай болохо байгааб гэбэл, бидэнэр мүнөө үедэ Германиие нэгэдүүлхын тулада, германска асуудалые эсэслэн шиидхэхэ ябадал бэлэдхэхын тулада хэжэ шадаха байһан практическа алхам хэнэгүйбди гэһэн удхатай болохо байгаа гэжэ бидэ тэмдэглэхэ ёһотойбди.

Ниитэгерманска Совет байгуулха тухай дурадхал Германиин хоёр хубинуудай бэе бэедээ дүтэ болоходо туһалха байна гэжэ В. М. Молотов үргэлжэлүүлбэ. Хэнэйшье мэдэһээр энэ дурадхал ямар юумэ хараалнаб гэхэдэ, ниитэгерманска Соведэй доторхи шиидхэбэринүүд нэгэ талын зүгһөө нүгөөдэ таладаа дура зоригоо баадхаха аргаар бэшэ, харин эдэ шиидхэбэринүүдые зүбшэн хэлсэхэ аргада баталагдан абтаха байһые уридшалан хараална. Германиин хоёр хубиин хараа бодолой эбсэшэгүй байһан тухай, энэ шалтагаанаар ниитэгерманска орган байгуулхые оролдоһоной хэрэггүй гэжэ г-н Макмилланай хэлээшье һаань, хэрэгтые бодото дээрээ урагшань ябуулха дурадхал г-н Макмилланшье, проектые шүүмжэлэгшэдэй дундаһаа мүн ондоо нэгэшье хүн оруулаагүй гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Германска асуудалаар советскэ делегациин оруулһан дурадхалнууд тушаа английска делегациин хэһэн ажаглалтанууд тухай В. М. Молотов түгэсхэлдэ тогтон хэлэбэ.

Германска асуудал хаража үзэхэ хэрэгтэ амжалта туйлахын тулада удаадахи заседаниин болотор саг бии байна гэжэ түрүүлэгшээр һууһан **Г. Макмиллан** тэмдэглэбэ.

Иигээд заседани дүүрэбэ.

В. М. Молотов Женевэһээ Москва бусажа ерэбэ

Дүрбэн гүрэнэй гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй Зүблөөнэй хүдэлмэридэ гурбан үдэрэй забһарлалгын болоһонтой дашарамдан Советскэ делегациие толгойлогшо СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Нэгэдэхи Орлогшо, СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр В. М. Молотов Женевэһээ ноябриин 5-да Москва бусажа ерэбэ.

(ТАСС).

СССР-эй Верховно Соведэй делегациин Болгарида ошоод байһан тушаа

СОФИ, ноябриин 5. (ТАСС). СССР-эй Верховно Соведэй делегациин гэшүүд мүнөөдэр Болгарска столицатай танилсаа. Үдэшэниинь тэдэнэр Софийска оперно театрта Пуччиниин «Тоска» гэжэ оперо шагнаһан байна.

Французска коммунистическэ партиин пленумэй шиидхэбэри

ПАРИЖ, ноябриин 5. (ТАСС). Коммунистическэ партиин һунгуулиин кампани үнгэргэхэ фонддо мүнгэн зөөри суглуулалгые бүхы Франци дотор мэнэ гэһээр эхилхэ гэжэ французска коммунистическэ партиин центральна комитедэй үсэгэлдэр болоһон пленум дээрэ шиидхэгдээ. Пленум болбол реакциин илагдажа, эб найрамдалай, национальна бэеэ даанхай байдалай ба социальна прогрессэй политикын илан мандахын тулада партида шадаха зэргээрээ материальна туһаламжа үзүүлхыень бүхы ажалшад болон демократуудые уряалһан байна.

ООН-эй Генеральна Ассамблейн X сесси

Ноябриин гурбанай пленарна заседани

НЬЮ-ЙОРК, ноябриин 4. (ТАСС). Генеральна Ассамблейн пленарна заседани үсэгэлдэр боложо, ООН-эй 1954 оной финансова гаргашанууд тухай тоосоон, гээгдэнги оронуудай хүгжэлтэдэ туһалхын тулада уласхоорондын финансова корпораци бии болгохо тушаа экономическа болон финансова асуудалнуудые эрхилхэ комитедэй дурадхал, мүн тэрэшэлэн финансаар хэдэ хэдэн дурадхалнууд баталагдаһан байна

У Ну Хельсинкидэ ерэбэ

ХЕЛЬСИНКИ, ноябриин 4. (ТАСС). Бирманскэ Союзай премьер-министр У Ну ба тэрээнтэй хамта ябалсаһан хүнүүд мүнөөдэр Москваһаа эндэ ерэбэ. Аэродром дээрэ У Нуе Финляндска сеймын түрүүлэгшэ Фагерхольм, премьер-министр Кекконен, гадаадын хэрэгүүдэй министр Виролайнен, гадаадын хэрэгүүдэй министерствын протокольно таһагай начальник Вяликангас, дипломатическа корпусой гэшүүд угтаа.

Премьер-министр У Ну Финляндида ноябриин 6 болотор байгаад, удаань Стокгольм ошохо юм.

Делидэ нээгдэһэн выставкэдэхи советскэ павильондо Индиин президент орожо хараба

ДЕЛИ, ноябриин 3. (ТАСС). Мүнөөдэр индийскэ промышленна выставкые элүүрые хамгаалгын министр г-жа Раджкумари Амрит Каур гэгшэтэй хамта хаража ябаха зуураа, Индиин президент Раджендра Прасад Советскэ Союзай павильондо оробо.

СССР-һээ Индидэ байгаа Онсо ба Бүрин эрхэтэ Посол М. А. Меньшиков, СССР-эй Гадаадын Худалдаа наймаанай Министрын орлогшо И. Г. Большаков, павильоной директор А. А. Никифоров гэгшэд президентые угтаа.

Президент павильоной экспонадуудые хараһан байна.

Павильондо ороһонойнь дурасхаал болгон Индиин президентдэ ородой гүрэнэй музей соо хадагалагдажа байдаг картинануудай буулгабаритай альбом үгтөө.

Судан тухай асуудалаар долоон гүрэндэ Египет ното эльгээбэ

НЬЮ-ЙОРК, ноябриин 5. (ТАСС). Ассошиэйтед Пресс агентствын корреспондентын мэдээсэһэнэй ёһоор, үсэгэлдэр Египедэй правительство Суданай бэеэ даанхай болохо ябадалай хойноһоо ажаглан хаража байха уласхоорондын комиссида оролсохо ёһотой болоһон долоон гүрэндэ ното эльгээбэ. Энэ ното дотор Египет болбол Суданай ерээдүйн статусые тодорхойлхо арга тухай асуудал тушаа шиидхэбэриие удаа-руулжа байна гэжэ Англиие гэмнэнэ.

ҺАЙНДЭРЭЙ ҮГЛӨӨГҮҮР. А. Мантаевай фото[illegible]

46 бригада мүрысэнэ

Улан-Удын мяха-консервын комбинадай заводуудай болон цехүүдэй 46 бригада Агуухэ Октябриин 38-дахи жэлэй ойе ажалай бэлэгүүдээр угтаха гэжэ шиидэд, социалистическэ мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа ороо һэн. Энэ мүрысөөндэ консервын заводой коллектив үндэр бүтээсэтэ ажалаараа түрүүлжэ гараба. Консервэшэд КПСС-эй ЦК-гэй июльскэ Пленумэй шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, үйлэдбэридөө ажалай түрүү дүй дүршэл ба шэнэ технологи хэрэглэхые ехээр оролдоо. Иигэжэ хүдэлмэрилһэнэй ашаар тэдэнэр продукци үйлэдбэрилхэ табанжэлэйнгээ даалгабариие болзорһоонь урид, октябриин 27-до дүүргэбэ.

Тэрэшэлэн колбасна заводой [illegible] хайлуулгаар цехын хүдэлмэришэд [illegible] табанжэлэйнгээ даалгабаринууд [illegible] мүн лэ амжалтатайгаар дүүргэ[illegible]. Ажалай новаторнууд нүхэд Федоренко, Сахаровский, Былых гэ[illegible]дэй хүтэлбэрилдэг бригаданууд [illegible] тябрьска һайндэртэй дашарамдуулан, эдэ гурбан бригада комбинадайнгаа Хүндэлэлэй доскада бэшэгдэбэ. Ажалай вахтада жагсаһан са[illegible] һаа хойшо дурсагдагша бригаданууд халаан бүхэнэйнгөө нормые 150—18[illegible] процент дүүргэжэ ябана.

А. Шестаков.

Модошодой эдэбхи оролдолго

«Забайкаллес» комбинадай предприятинууд парти, правительствын табиһан зорилгонуудые бэелүүлэн, модо бэлэдхэлгые гээгдэлһээнь гаргахын тулада доторойнгоо арга боломжонуудые гүйсэд ашаглахые оролдоно. Тиин олон леспромхозууд һүүлэй үедэ үйлэдбэри дээрээ бага бэшэ амжалта туйлажа эхилээ. Энэ тэмсэлэй үргэнөөр ябуулагдаһанай ашаар хабар-зунай үедэ комбинадай модо бэлэдхэхэ түсэб 102,5 процент, тэрэ тоодо барилгын модо шэрэхэ түсэб 103 процент дүүргэгдэбэ.

Октябриин һайндэрэй хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ модошодой эдэбхи ехэтэйгээр хабаадалсаһан дээрэһээ комбинат октябрь һарада түсэбһөө га[illegible]дуур 22 мянган кубометр модо ш[illegible]рэбэ. Тиихэдэ шпала хюрөөдэдэг з[illegible]водой хүдэлмэришэд үнгэрһэн һа[illegible] соо даалгабариһаа гадуур 38 мянган шпала Эхэ оронойнгоо түмэрзам[illegible]шадта үгэбэ.

Һайндэрэй хүндэлэлдэ дэлгэрһэн мүрысөөндэ Хандагайн леспромхозой модошод түрүүлжэ гараа. Тэдэнэр модо шэрэхэ 11 һарынгаа даалгабариие болзорһоонь холо урид дүүргэбэ. Мүн Баруун-Тарбагатайн Черемуховска леспромхозуудай модошод 11 һарынгаа даалгабаринуудые ноябриин 3-да дүүргэбэ.

И. Братеньков,
комбинадай үйлэдбэриин таһагай начальник.

Мүнгэн шанда хүртэбэ

ВЦСПС-эй ба СССР-эй ой модоной промышленностиин министерство байгша оной 3-дахи кварталай дүн гаргаха зуураа, Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөндэ һайн амжалта туйлаһан Улан-Удын модоной заводой коллективтэ Бүхэсоюзна хоёрдохи мүнгэн шан барюулба. Заводой хүдэлмэришэд мүнгэн шан абаһантайгаа дашарамдуулан хүдэлмэриингөө амжалтые улам саашань арьбадхаха гэжэ шиидэбэ. Мүнөө эндэхи хүдэлмэришэд Октябрьска революциин 38-дахи жэлэй ойе ажалай шэнэ амжалтаар угтажа байна. Модо хюрөөдэхэ ба вагонуудта ашаалха түсэбүүд болзорһоо урид дүүргэгдэнэ. Шэнээр абаһан уялгынгаа ёһоор тус заводойхид модо хюрөөдэхэ жэлэйнгээ түсэбые ноябриин 24-дэ дүүргэжэ, жэлэй эсэс болотор даалгабариһаа гадуур 20 мянган кубометр модо хюрөөдэхэ байна.

Д. Аюшеев.

Мүнөөдэр, үглөөдэр хаана ошохоб?

Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой Культурын байшанда—ноябриин 7-до залуушуулай вечер болохо. Тиихэдэ «Юность Максима», «К новому берегу» гэһэн уранһайханай кинофильмнүүд харуулагдаха юм. Заводской Пионернүүдэй байшангай дэргэдэхи хүүгэдэй уранһайханай коллектив һайн наада зүжэг табижа, үетэнөө баярлуулха байна. Ноябриин 8-най үдэшэ тус Байшангай уранһайханай самодеятельностиин коллектив заводойнгоо хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдтэ һайндэрэй концерт харуулха. Мүн залуушуулай вечер боложо, танца, элдэб зугаа наадан эмхидхэгдэхэ. Тэрэшэлэн үдэрэй 12 часта Иркутска кукольна театрын артистнар «Иван, хүдэлмэришэнэй хүбүүн» гэжэ спектакль хүүгэдтэ харуулха юм.

Мяха-консервын комбинадай клубта—ноябриин 7-ной 11 часта хүүгэдэй утренник боложо, кино харуулагдаха юм. Үдэшэлэн—комбинадай хүдэлмэришэдэй вечер болохо.

Түмэрзамайхидай клубта—ноябриин 7-ной үглөөнэй 10 часта хүүгэдэй утренник боложо, Московско артистнууд концерт харуулха. Ноябриин 8-да (үдэр)—Иркутска кукольна театрын артистнар «Иван, хүдэлмэришэнэй хүбүүн» гэжэ спектакль харуулха юм. Үдэшэ түмэрзамайхидай уранһайханай самодеятельностиин коллектив хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдтэ концерт харуулха.

Мелькомбинадай, Пригородна районой Культурын байшанда, үһан замайхидай, хирпиисын заводой ба бусад предприяти, эмхи зургаануудай клубуудта—уранһайханай самодеятельностиин коллективүүд концерт харуулха, элдэб зугаа наадан эмхидхэгдэхэ юм.

Гүрэнэй Бурят-Монголой Ленинэй орденто оперо ба баледэй театрта—ноябриин 7-ной һайндэрэй концерт болохо. Ноябриин 8-да Ф. Яруллинай «Шурале» гэжэ балет-үльгэр (үдэр), мүн городой ажалшадта концерт (үдэшэ) харуулагдаха байна.

Гүрэнэй ород драмын театрта—ноябриин 7-ной үдэшэ—залуушуулай вечер, зугаа наадан үнгэргэгдэхэ. Ноябриин 8-най үдэр ба үдэшэ В. Пистоленкын «Ани Березкогой дуран» гэжэ спектакль.

Бурят драмын театрта—ноябриин 7—8-най үдэр Н. Балданогой «Агуухэ түүдэгэй дүлэн» (үдэшэ), Г. Мухтаровай «Веселый гость» (үдэр).

Редактор Д. Л. ЛОБСАНОВ.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—46-32, заместителя редактора —32-74, отв. секретаря—27-37, партийной жизни, сельского хозяйства—47-59, пропаганды и переводов—35-14 культуры и быта, промышленности—34-05, местной информации и писем—24-74, корректорская—32,67, бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров—16.

Н—00606. Типография министерства Культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. № 6107.